

SPRAWA : WFO. 1720.00005.2019.JJ14
PISMO : WFO. 2D. 01313. 2019

Sprawozdanie z zadania zapewnającego pn.:
***„Gospodarka finansowa w Zespole Szkolno – Przedszkolnym w Ornontowicach, także w
zakresie gospodarowania środkami Rady Rodziców”.***

Chorzów, lipiec 2019 r.

SPIS TREŚCI

I.	WYNIKI WSTĘPNEGO PRZEGLĄDU	3
II.	TEMAT I CEL ZADANIA	4
III.	ZAKRES PODMIOTOWY I PRZEDMIOTOWY ZADANIA	4
IV.	PODSUMOWANIE I ZALECENIA	7
V.	USTALENIA STANU FAKTYCZNEGO, STWIERDZONE SŁABOŚCI MECHANIZMÓW KONTROLNYCH ORAZ ZALECENIA	11
VI.	STANOWISKO AUDYTORA WEWNĘTRZNEGO WOBEC WNIESIONYCH PRZEZ AUDYTOWANEGO ZASTRZEŻEŃ	58
VII.	OGÓLNA OCENA KONTROLI ZARZĄDCZEJ	58

Nazwa komórki audytowanej	Zespół Szkolno-Przedszkolny w Ornontowicach (dalej jako Zespół lub ZSP) ul. Zwycięstwa 7 43-178 Ornontowice
Nazwa podmiotu przeprowadzającego zadanie zapewniające	Audit Consulting Municipal Sp. z o. o. ul. Zgrzebnioka 58, 41 – 500 Chorzów
Audytory uczestniczący w zadaniu zapewniającym na podstawie wystawionego upoważnienia	Mariusz Siwoń – audytor wewnętrzny Monika Mosur - Łagutko – asystent audytu Dariusz Kaźmierczyk – asystent audytu
Data rozpoczęcia zadania	7 stycznia 2019 r.
Data sporządzenia sprawozdania	12 lipca 2019 r.

I. WYNIKI WSTĘPNEGO PRZEGLĄDU

Audyt podzielono na dwie części. W pierwszej kolejności dokonano oceny gospodarki finansowej Zespołu Szkolno – Przedszkolnego w Ornontowicach. Natomiast w drugiej części dokonano oceny sposobu gospodarowania środkami rady rodziców. Zgodnie z art. 83 ustawy Prawo oświatowe w Zespole działają rady rodziców, odrębnie dla Szkoły Podstawowej im. Karola Miarki (zwaney dalej Szkołą) oraz Przedszkola im. Kubusia Puchatka (zwanego dalej Przedszkolem), które reprezentują ogół rodziców uczniów. Środki mogą być gromadzone przez radę rodziców w oparciu o dobrowolne składki lub inne źródła. Przyjmuje się, że mogą to być wszelkie inicjatywy podejmowane przez rodziców wokół szkoły jak np. kiermasze, aukcje, sprzedaż wytworzonych produktów przez rodziców, darowizny dla szkoły z przeznaczeniem na fundusz rady rodziców itp. Kwestię środków Rady Rodziców objęto audytem w zakresie w jakim środkami tymi gospodaruje Dyrektor Szkoły.

Kryteria oceny mechanizmów kontrolnych w obszarze działalności jednostki objętym zadaniem:

Ocena procesu według określonych kryteriów oceny powinna być podstawą do sformułowania przez audytora wewnętrznej opinii w sprawie adekwatności, skuteczności i efektywności mechanizmów kontroli zarządczej. Ustalenie kryteriów oceny jest szczególnie istotne dla właściwego określenia zakresu przedmiotowego i podmiotowego oraz narzędzi i technik przeprowadzenia zadania zapewniającego, a także rodzaju dowodów, które powinny zostać zgromadzone w trakcie przeprowadzania przez audytora czynności audytowych. Kryteria oceny określone przez audytora są odpowiednie dla danego badanego obszaru, wiarygodne, istotne i zrozumiałe.

W procesie badania poszczególnych zakresów gospodarki finansowej Zespołu, audytorzy dokonywali ich oceny przyjmując skalę czterostopniową: ocena pozytywna, z uchybieniami, z zastrzeżeniami oraz negatywna. Całość audytowanej działalności oceniono również łączną oceną o skali czterostopniowej, biorąc pod uwagę ważność ustaleń w poszczególnych zakresach cząstkowych i ich wpływ na realizację zadań jednostki.

Do badania przyjęto poniższe kryterium oceny stanu faktycznego: poprawność pod względem formalnym i legalnym.

Zastosowane techniki oraz narzędzia audytu:

- *Badanie zgodności/skuteczności (testy zgodności)* - jedno z narzędzi oceny systemu kontroli wewnętrznej, polegające na zbadaniu sposobu przetwarzania wybranych operacji przez kontrolowany system. Celem badań jest stwierdzenie czy system działał w sposób ciągły (tj. w całym okresie objętym kontrolą), spójny (tj. wszystkie operacje podlegające działaniu systemu traktowane były w sposób jednakowy) i skuteczny.

- *Zasięganie informacji* - jedna z technik przeprowadzania zadania polegająca na uzyskaniu informacji od osób dysponujących wiedzą na dany temat, obecnych w badanej jednostce lub poza nią, w ramach posiadanego upoważnienia.
- *Obserwacja/ogłędziny* - technika ta polega na wizytacji pomieszczeń badanej komórki lub bezpośredniej obserwacji, realizacji zadań przez poszczególnych pracowników komórki kontrolowanej. Technika ta ma na celu wykrycie istotnych słabości w działaniu kontrolowanej komórki/jednostki.
- *Komputerowe wspomaganie analizy danych* – dla celów przeglądu i analizy danych otrzymanych w postaci raportów tekstowych wykorzystano oprogramowanie analityczne ACL umożliwiające wszechstronne przetwarzanie danych.
- Porównywanie określonych zbiorów danych w celu wykrycia operacji nieprawidłowych lub wymagających wyjaśnienia,
- Weryfikacja dowodów źródłowych,
- Próbkowanie.

II. TEMAT I CEL ZADANIA

Temat:

„Gospodarka finansowa w Zespole Szkolno – Przedszkolnym w Ornontowicach, także w zakresie gospodarowania środkami Rady Rodziców”.

Cel:

Głównym celem przeprowadzenia audytu wewnętrznego w wyznaczonym obszarze było uzyskanie dowodów pozwalających na dostarczenie Wójtowi Gminy Ornontowice racjonalnego zapewnienia, iż kontrola zarządcza funkcjonująca w Zespole Szkolno – Przedszkolnym w Ornontowicach w obszarze objętym badaniem jest adekwatna, skuteczna i efektywna.

Szczegółowym celem audytu było dokonanie oceny, czy:

- prawidłowo prowadzona jest ewidencja księgową przez ZSP w Ornontowicach,
- system rachunkowości spełnia wymogi ustawowe,
- dane wykazywane w sprawozdaniach budżetowych z realizacji dochodów i wydatków jednostki są zgodne z zapisami ksiąg rachunkowych,
- ustanowione przez Kierownika jednostki audytowanej mechanizmy kontrolne w zakresie rachunkowości są adekwatne i skuteczne,
- gospodarowanie środkami rady rodziców jest prawidłowe.

III. ZAKRES PODMIOTOWY I PRZEDMIOTOWY ZADANIA

Podmiotowy:

Zespół Szkolno - Przedszkolny w Ornontowicach.

Przedmiotowy:

Audyt wewnętrzny stanowi niezależne, obiektywne działania o charakterze zapewniającym i doradczym, którego celem jest wspieranie kierownika jednostki w realizacji celów i zadań poprzez systematyczną ocenę kontroli zarządczej, stanowiącą ogół działań podejmowanych dla zapewnienia realizacji celów i zadań w sposób zgodny z prawem, efektywny, oszczędny i terminowy. W odniesieniu do powyższego przedmiotem zadania zapewniającego była ocena funkcjonowania kontroli zarządczej w Zespole Szkolno - Przedszkolnym w Ornontowicach poprzez badanie gospodarki finansowej Zespołu.

Badaniem gospodarki finansowej Zespołu objęto okres od dnia 01.01.2015 r. do 31.12.2018 r. Natomiast badaniem gospodarowania środkami Rady Rodziców objęto okres, w którym Dyrektor Zespołu prowadziła i udostępniła dokumentację związaną z wykorzystywaniem środków Rady Rodziców, tj. okres od września 2015 r. do marca 2018 r.

Działania analityczne skoncentrowane były głównie w zakresie:

- oceny regulacji wewnętrznych w zakresie rachunkowości jednostki,
- prowadzenia rachunkowości,
- weryfikacji danych ewidencji finansowo-księgowej,
- badania danych sprawozdawczości budżetowej,
- realizacji wydatków budżetowych i zaciągania zobowiązań w stosunku do limitów planu,
- poprawności realizacji operacji finansowych poprzez rachunki bankowe,
- wykrywania niezgodnych z prawem operacji finansowych.

Zakres przedmiotowy audytu obejmował:

- przyjęte w formie dokumentów, wybrane rozwiązania wewnętrzne definiujące zasady funkcjonowania rachunkowości w jednostce, w tym systemu kontroli wewnętrznej,
- ewidencję księgową za okres od 01.01.2015 r. do 31.12.2018 r.,
- ewidencję bankową – historia operacji za okres od 01.01.2015 r. do 31.12.2018 r.,
- sprawozdawczość budżetową,
- wybrane księgowe dokumenty źródłowe,
- dokumentację kadrową w zakresie wynagrodzeń pracowników,
- dokumentację w zakresie środków rady rodziców.

W trakcie czynności audytowych nie przeprowadzono wszystkich z zakładanych pierwotnie testów z uwagi na brak niektórych danych w generowanych przez jednostkę audytowaną oraz bank obsługujący zestawieniach. Szczegółowy zakres badawczy, od którego odstąpiono zawarty jest w szczegółowym opisie wyników audytu.

W procesie badania poszczególnych zakresów operacji realizowanych przez jednostkę, zespół audytorski dokonywał ich oceny przyjmując skalę czteropunktową:

- ☺ pozytywny
- ☹ uchybienia

- ☹ zastrzeżenia

- ██████████

Hełkroć w sprawozdaniu powoływane są przepisy:

- ustawy o rachunkowości – rozumie się przez to ustawę z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości,
- ustawy o finansach publicznych - rozumie się przez to ustawę z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych,
- ustawy o zakładowym funduszu świadczeń socjalnych – rozumie się przez to ustawę z dnia 4 marca 1994 r. o zakładowym funduszu świadczeń socjalnych,
- ustawy o odpowiedzialności za naruszenie dyscypliny finansów publicznych - rozumie się przez to ustawę z dnia 17 grudnia 2004 r. o odpowiedzialności za naruszenie dyscypliny finansów publicznych,
- rozporządzenia w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej - rozumie się przez to ówczesnie obowiązujące rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej,
- rozporządzenia w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej - rozumie się przez to rozporządzenie Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r. w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej
- rozporządzenia w sprawie sprawozdawczości – rozumie się przez to ówczesnie obowiązujące rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 16 stycznia 2014 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej, obecnie rozporządzenie Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 9 stycznia 2018 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej.

IV. Podsumowanie i zalecenia

1. Opinia dotycząca gospodarki finansowej Zespołu Szkolno – Przedszkolnego za lata 2015-2018

Czynności analityczne realizowane poprzez testowanie zapisów w księgach rachunkowych, na rachunkach bankowych, w sprawozdaniach budżetowych z realizacji planu dochodów i wydatków budżetowych, dokumentacji księgowej w ujęciu syntetycznym wykazały następujące wyniki:

L.p.	Zakres badania	Wynik
1	Regulacje w zakresie rachunkowości	☺ pozytywny
2	Wykaz kont używanych w dziennikach	☺ pozytywny
3	Zakres czasowy prowadzonych operacji	☹ uchybienia
4	Luki w numeracji dzienników	☺ pozytywny
5	Powtórzenia w numeracji dzienników	☺ pozytywny
6	Kolejność numerów zapisów księgowych	☺ pozytywny
7	Chronologia zapisów księgowych	☺ pozytywny
8	Powiązania kont bilansowych w operacjach księgowych	☺ pozytywny
9	Operacje na kontach 13X z pominięciem kont rozrachunkowych	☺ pozytywny
10	Zgodność sum dziennika z zestawieniami obrotów i sald	☺ pozytywny
11	Zgodność sald zamknięcia z saldami otwarcia roku kolejnego	☺ pozytywny
12	Rozliczenia jednostki z dochodów i wydatków	☺ pozytywny
13	Weryfikacja operacji na kontach zespołu „1” pod względem występowania operacji w dni wolne od pracy	☺ pozytywny
14	Test zapisów operacji o sumie 0,00 zł (Wn = 0,00 i Ma = 0,00)	☺ pozytywny
15	Test Benforda	☺ pozytywny
16	Poprawność dokonywania zapisów ewidencyjnych na kontach 13X w stosunku do zapisów banku obsługującego	☺ pozytywny
17	Relative Size Factor test dla operacji na rachunkach bankowych	☺ pozytywny
18	Dublujące się płatności na rachunkach bankowych	☺ pozytywny
19	Wielokrotne płatności na rachunkach bankowych	☺ pozytywny
20	Przelewy na konta pracowników z rachunków bankowych	☺ pozytywny
21	Dokonywanie wydatków na rzecz kontrahentów posiadających nr rachunku bankowego zgodny z rachunkiem bankowym pracownika	☺ pozytywny
22	Testy słownikowe operacji na rachunkach bankowych	☹ uchybienia
23	Testy słownikowe operacji ujętych w dzienniku	☺ pozytywny
24	Relacje pomiędzy rachunkami bankowymi a rachunkiem ZFSS	☹ uchybienia
25	Prawne zaangażowanie wydatków budżetowych	☹ uchybienia
26	Plan wydatków budżetowych	☺ pozytywny
27	Prawidłowość dokonywania zmian planu finansowego względem zrealizowanych wydatków	☺ pozytywny
28	Prawidłowość dokonywania zmian planu finansowego względem zaangażowania	☹ uchybienia
29	Analiza sald planu finansowego, wydatków i zaangażowania w poszczególnych podziałkach klasyfikacji budżetowej	☺ pozytywny
30	Zgodność dokonywania wydatków z planem finansowym	☺ pozytywny
31	Zgodność zaangażowania z planem finansowym	☹ negatywny
32	Terminowość odprowadzania odpisu na Zakładowy Fundusz Świadczeń Socjalnych	☹ uchybienia

L.p.	Zakres badania	Wynik
33	Zgodność ewidencji księgowej ze sprawozdaniami Rb-27S z realizacji planu dochodów budżetowych za okres od początku roku do końca każdego miesiąca roku 2015, 2016, 2017 i 2018 r. w zakresie dochodów wykonanych	☉ uchybienia
34	Zgodność ewidencji księgowej ze sprawozdaniami Rb-28S z realizacji planu wydatków za okres od początku roku do końca każdego miesiąca w 2015, 2016, 2017 i 2018 r. w zakresie planu, zaangażowania oraz wydatków wykonanych	☉ uchybienia

W trakcie badania zespół audytorski nie stwierdził istotnych uchybień w kwestiach formalnych w prowadzeniu ksiąg rachunkowych. Uwagi audytorów dotyczą natomiast sposobu prowadzenia gospodarki finansowej oraz realizacji obowiązków w zakresie sprawozdawczości budżetowej.

Dokumentacja w zakresie polityki rachunkowości, w tym zakładowy plan kont, spełnia wymogi ustawy o rachunkowości oraz jest bieżąco aktualizowana. Dokonywane zapisy poszczególnych operacji gospodarczych spełniają wymogi formalne. Drobne uwagi nie miały istotnego wpływu na funkcjonowanie rachunkowości jednostki. Duża część badań ukierunkowana była na sprawdzanie potencjalnie podejrzanych operacji w ewidencji oraz na rachunkach bankowych jednostki. Zarówno testy oparte m.in. na częstotliwości występowania cyfr w populacjach danych liczbowych, analizy słownikowe słów zawartych w opisach operacji, relacji pomiędzy numerami rachunków bankowych nie wykazały niepokojących sygnałów. Nie stwierdzono również niezgodności pomiędzy zapisami banku obsługującego a zapisami księgowymi jednostki. Audytorzy zatem nie stwierdzili zjawisk, które uzasadniałyby podejrzenia wskazujące na dokonywanie operacji finansowych poza systemem rachunkowym jednostki.

Brak skutecznej ewidencji w zakresie zaangażowania wydatków budżetowych skutkowało uchybieniami w dbaniu o realizację planu finansowego, a zwłaszcza w zaciąganiu zobowiązań powyżej limitów planu finansowego. Sama realizacja wydatków nie wykazuje przekraczania tychże limitów.

Niedoskonałości w ewidencji zaangażowania uwiarygodniły się również w rozbieżnościach pomiędzy sprawozdawczością a zapisami księgowymi.

Audytorzy zwrócili również uwagę na przekazywanie środków z tytułu odpisów na zakładowy fundusz socjalny w kwotach, które były zaplanowane w zbyt wysokich wartościach i w terminach, w których te zobowiązania nie były jeszcze wymagalne. Zdaniem zespołu audytorskiego środki te mogły być wykorzystywane na finansowanie innych zadań, a odprowadzone dopiero w wymaganym terminie.

Ogólna ocena powyższego audytowanego zakresu w Zespole Szkolno-Przedszkolnym w Ornontowicach w okresie od 01.01.2015 r. do 31.12.2018 r. jest **pozytywna z zastrzeżeniami**. Na obniżenie oceny miał wpływ głównie przypadek zaciągnięcia zobowiązania powyżej limitu planu finansowego.

Szczegółowe ustalenia z każdego zakresu badania opisano szczegółowo w dalszej części sprawozdania.

2. Ogólna ocena w zakresie gospodarowania środkami Rady Rodziców Szkoły Podstawowej im. Karola Miarki w Ornontowicach oraz Rady Rodziców Przedszkola im. Kubusia Puchatka w Ornontowicach

Środki Rady Rodziców zarówno Szkoły Podstawowej im. Karola Miarki w Ornontowicach jak i Przedszkola im. Kubusia Puchatka w Ornontowicach gromadzone są na odrębnych rachunkach bankowych i pochodzą głównie z wpłat rodziców uczniów Zespołu Szkolno - Przedszkolnego. Przedstawiona do badania dokumentacja prowadzona jest odrębnie dla każdej Rady Rodziców z podziałem na poszczególne lata szkolne. W dokumentacji znajdują się zestawienia przychodów i rozchodów uwzględniające zarówno operacje kasowe jak i na rachunkach bankowych. Operacje związane z pobieraniem gotówki z rachunku bankowego oraz regulowanie zobowiązań rady wobec kontrahentów było w gestii Dyrektora Zespołu Szkolno – Przedszkolnego w Ornontowicach.

Zdaniem zespołu audytorskiego obrót gotówkowy powinien być ograniczony do niezbędnego minimum, a wszystkie operacje kasowe powinny być udokumentowane dowodami kasowymi (KP/KW). Kopie dowodów wpłat (KP) oraz oryginały wypłat (KW) powinny być dołączane do raportu kasowego. Na podstawie udostępnionej do badania dokumentacji zespół audytorski stwierdził, iż gospodarka kasowa w badanym okresie była w gestii Dyrektora Zespołu, a sposób gospodarowania przez Dyrektora środkami z kasy utrudnia ocenę prawidłowości działań w tym zakresie.

Stwierdzono, że środki pieniężne pobierane są okresowo, bez względu na bieżącą potrzebę regulowania zobowiązań w formie gotówkowej. Wpływy środków pieniężnych oraz ich wypływy powinny być ewidencjonowane za pomocą dowodów KP i KW, na podstawie których sporządzane są raporty kasowe. W przedstawionej do badania dokumentacji nie stwierdzono prowadzenia raportów kasowych, nie przedstawiono także dowodów KP/KW dokumentujących dokonane operacje.

Stwierdzono także przypadki wykazywania w rozliczeniu miesięcznym wydatków poniesionych w formie gotówkowej, podczas gdy sposób płatności na fakturze został określony jako przelew. Prawidłowość powyższego postępowania zespół audytorski poddaje pod wątpliwość, z uwagi na brak potwierdzenia w dokumentacji zapłaty gotówką za rozliczaną usługę bądź towar. Zdaniem zespołu audytorskiego dokonywanie przez Radę Rodziców zmiany sposobu płatności zobowiązań jest postępowaniem nieprawidłowym i wysokiego ryzyka, z uwagi na możliwość podwójnego rozliczenia tego samego wydatku, co zresztą miało miejsce w przypadku zakupu piasku (faktura została rozliczona jako wydatek w formie bezgotówkowej ze środków Rady Rodziców Szkoły oraz w formie gotówkowej jako wydatek Rady Rodziców Przedszkola).

Audytorzy nie odnoszą się do celowości ponoszonych wydatków. Niektóre jednak z wydatków w opinii audytorów będą wymagały dalszego wyjaśnienia. Stwierdzono przypadki przekazania darowizny z konta Rady Rodziców Szkoły na rzecz Aiesec Polska Komitet Lokalny Katowice – umowa darowizny nr 20/12/15/03 (350 zł) oraz 01/03/16/03 (600 zł). Audytorom nie udostępniono powyższych umów oraz nie udzielono informacji szczegółowych informacji na temat tych wydatków. Ponadto stwierdzono przypadki zakupu kwiatów – w przypadku roku szkolnego 2015/2016 – 9 faktur, a w roku 2016/2017 8 faktur (rozliczanych prawie co miesiąc).

Nie zachowano także jednolitego sposobu wystawiania faktur, tzn. część faktur przedstawiona do rozliczenia ze środków Rady Rodziców została wystawiona na odbiorcę z NIP Zespołu Szkolno – Przedszkolnego w Gminie Ornontowice (635-171-99-84), a część z NIP Gminy Ornontowice 635-182-99-74).

Stwierdzono liczne przypadki dokonywania przez osoby pobierające składki od uczniów wpłat zbiorowych od uczniów (zazwyczaj ze wskazaniem, której klasy dotyczy wpłata), jednakże w dokumentacji w większości przypadków stwierdzono brak list uczniów ze wskazaniem wysokości wniesionych składek, co utrudnia weryfikację poprawności wysokości przelanej kwoty. Ponadto stwierdzono przypadki wpłaty własnej na konto Rady bez wskazania czego dotyczy wpłata, co ocenę prawidłowości dokonywanych wpłat. Stwierdzono także, iż Rada Rodziców regulowała swoje zobowiązania po wymaganym terminie.

Biorąc pod uwagę wyniki przeprowadzonego audytu, przedstawiony sposób gospodarowania środkami Rady Rodziców Szkoły Podstawowej im. Karola Miarki oraz Przedszkola im. Kubusia zdaniem zespołu audytorskiego należy zatem ocenić w wymiarze formalnym **negatywnie**.

3. Zalecenia

Celem usunięcia stwierdzonych uchybień i wprowadzenia usprawnień proponowane są następujące rekomendacje:

- 1. Doprecyzować w regulacjach wewnętrznych w zakresie rachunkowości jednostki sposób i przypadki stosowania uproszczeń w ewidencji księgowej.*
- 2. Zaprzestać pośredniczenia w dokonywaniu spłat zobowiązań prywatnych pracowników, niezwiązanych z zatrudnieniem w jednostce.*
- 3. Dokonywać dokładniejszego planowania wydatków z tytułu odpisu na zakładowy fundusz świadczeń socjalnych tak, aby nie dokonywać niepotrzebnego blokowania środków budżetowych w przypadku przekazywania przeszacowanych kwot.*
- 4. Uszczelnić mechanizm weryfikacji stanu zaangażowanych wydatków przy każdorazowej zmianie (zmniejszeniach i przeniesieniach) kwot planu wydatków.*
- 5. Wprowadzić skuteczny system monitoringu, aby każdorazowo, zarówno przy dokonywaniu wydatków jak i zaciąganiu zobowiązań, następowała weryfikacja dotychczasowego stanu ich realizacji w poszczególnych podziałkach klasyfikacji budżetowej.*
- 6. Wykonywać obowiązki przekazywania odpisu na zakładowy fundusz świadczeń socjalny w wymaganych terminach, jednakże bez nadmiernego ich wyprzedzania.*
- 7. Dokonywać dokładnej weryfikacji danych wykazywanych w sprawozdawczości jednostki, aby informacje w niej zawarte wiernie odzwierciedlały zapisy ewidencji księgowej.*
- 8. Prowadzić rzetelnie dokumentację dotyczącą rozliczeń środków z Rady Rodziców.*

9. *Poinformować osoby dokonujące wpłat w imieniu rodziców uczniów o dokładniejszy opis wpłaty/przelewu oraz dołączanie do dokumentacji list potwierdzających wysokość zebranych środków.*
10. *Wzmocnić mechanizmy kontrolne w zakresie pobierania gotówki z kasy oraz wprowadzić raporty kasowe.*
11. *Dokonywać płatności w terminach oraz sposobach wskazanych na fakturach.*

V. USTALENIA STANU FAKTYCZNEGO, STWIERDZONE SŁABOŚCI MECHANIZMÓW KONTROLNYCH ORAZ ZALECENIA

A. Ustalenia w zakresie prowadzonej gospodarki finansowej w Zespole Szkolno-Przedszkolnym w Ornontowicach w latach 2015 - 2018

Dane źródłowe

Audyt przeprowadzono w oparciu o dane cyfrowe otrzymane w formie elektronicznych zapisów – dokumenty w formacie plików pdf. Szczegółowy wykaz dokumentów elektronicznych, które otrzymano w trakcie audytu zawarto w załączniku nr 1 do niniejszego sprawozdania.

1. Regulacje w zakresie rachunkowości

Norma prawna:

- *art. 10 ust. 1 i 2 ustawy o rachunkowości*

Zespołowi audytorskiemu okazano następujące regulacje w zakresie rachunkowości:

- zarządzenie nr 1/2011 Dyrektora Zespołu Szkolno-Przedszkolnego w Gminie Ornontowice z dnia 3 stycznia 2011 r. w sprawie przyjętych przez jednostkę budżetową zasad (polityki) rachunkowości;
- zarządzenie nr 3/2011 Dyrektora Zespołu Szkolno-Przedszkolnego w Gminie Ornontowice z dnia 29 sierpnia 2011 r. w sprawie zmiany przyjętych przez jednostkę budżetową zasad (polityki) rachunkowości;
- zarządzenie nr 2/2012 Dyrektora Zespołu Szkolno-Przedszkolnego w Gminie Ornontowice z dnia 19 marca 2012 r. w sprawie zmiany przyjętych przez jednostkę budżetową zasad (polityki) rachunkowości;
- zarządzenie nr 6/2012 Dyrektora Zespołu Szkolno-Przedszkolnego w Gminie Ornontowice z dnia 15 listopada 2012 r. w sprawie: zmiany przyjętych przez jednostkę budżetową zasad (polityki) rachunkowości;
- zarządzenie nr 1/2013 Dyrektora Zespołu Szkolno-Przedszkolnego w Gminie Ornontowice z dnia 12 marca 2013 r. w sprawie zmiany przyjętych przez jednostkę budżetową zasad (polityki) rachunkowości;
- zarządzenie nr 2/2013 Dyrektora Zespołu Szkolno-Przedszkolnego w Gminie Ornontowice z dnia 06.05.2013 r. w sprawie: zmiany przyjętych przez jednostkę budżetową zasad (polityki) rachunkowości;

- zarządzenie nr 1/2014 Dyrektora Zespołu Szkolno-Przedszkolnego w Gminie Ornontowice z dnia 7 stycznia 2014 r. w sprawie: zmiany przyjętych przez jednostkę budżetową zasad (polityki) rachunkowości;
- zarządzenie nr 1/2015 Dyrektora Zespołu Szkolno-Przedszkolnego w Gminie Ornontowice z dnia 10 kwietnia 2015 r. w sprawie: zmiany przyjętych przez jednostkę budżetową zasad (polityki) rachunkowości;
- zarządzenie nr 2/2015 Dyrektora Zespołu Szkolno-Przedszkolnego w Gminie Ornontowice z dnia 1 września 2015 r. w sprawie: zmiany przyjętych przez jednostkę budżetową zasad (polityki) rachunkowości;
- zarządzenie nr 1/2016 Dyrektora Zespołu Szkolno-Przedszkolnego w Gminie Ornontowice z dnia 25 stycznia 2016 r. w sprawie: zmiany przyjętych przez jednostkę budżetową zasad (polityki) rachunkowości;
- zarządzenie nr 2/2016 Dyrektora Zespołu Szkolno-Przedszkolnego w Gminie Ornontowice z dnia 25.02.2016 r. w sprawie w przyjętych przez jednostkę budżetową zasadach (polityki) rachunkowości;
- zarządzenie nr 1/2017 Dyrektora Zespołu Szkolno-Przedszkolnego w Gminie Ornontowice z dnia 02.02.2017 r. w sprawie w przyjętych przez jednostkę budżetową zasadach (polityki) rachunkowości;
- zarządzenie nr 2/2017 Dyrektora Zespołu Szkolno-Przedszkolnego w Gminie Ornontowice z dnia 1 października 2017 r. w sprawie: zmiany przyjętych przez jednostkę budżetową zasad (polityki) rachunkowości;
- zarządzenie nr 1/2018 Dyrektora Zespołu Szkolno-Przedszkolnego w Gminie Ornontowice z dnia 2 stycznia 2018 r. w sprawie: zmiany przyjętych przez jednostkę budżetową zasad (polityki) rachunkowości.

Przebieg ewaluacji zapisów w uregulowaniach wewnętrznych, pod względem spełniania wymogów ustawy o rachunkowości oraz skuteczności prowadzenia ewidencji księgowo-rachunkowej przedstawia się następująco:

Lp.	Obiekty oceny	Ustalenia		
		Tak	Nie	Uwagi
1.	Czy kierownik jednostki ustalił w formie pisemnej dokumentację opisującą w jednostce zasady – politykę rachunkowości?	x		
2.	Czy dokumentacja opisująca zasady rachunkowości zawiera:			
	a)określenie roku obrotowego i wchodzących, w jego skład okresów sprawozdawczych,	x		
	b) metody wyceny aktywów i pasywów oraz ustalania wyniku finansowego,	x		
	c) sposoby prowadzenia ksiąg rachunkowych, w tym co najmniej:			
	- zakładowego planu kont;	x		
	- wykaz kont księgi głównej;	x		
	- przyjęte zasady klasyfikacji zdarzeń;	x		
- zasady prowadzenia kont ksiąg pomocniczych oraz powiązania z kontami księgi głównej;	x			

Lp.	Obiekty oceny	Ustalenia		
		Tak	Nie	Uwagi
	– wykaz ksiąg rachunkowych, a przy prowadzeniu przy użyciu komputera – wykaz zbiorów danych tworzących księgi rachunkowe na informatycznych nośnikach danych z określeniem ich struktury, wzajemnych powiązań oraz ich funkcji w organizacji całości ksiąg rachunkowych i w procesach przetwarzania danych;	X		
	– opis systemu przetwarzania danych, a przy prowadzeniu ksiąg rachunkowych przy użyciu komputera – opis systemu informatycznego, zawierającego wykaz programów, procedur lub funkcji, w zależności od struktury oprogramowania, wraz z opisem algorytmów i parametrów oraz programowych zasad ochrony danych, w tym w szczególności metod zabezpieczenia dostępu do danych i systemu ich przetwarzania, a ponadto określenie wersji oprogramowania i daty rozpoczęcia jego eksploatacji	X		
3.	Czy przyjęte zasady rachunkowości zawierają opis systemu służącego ochronie danych i ich zbiorów, w tym dowodów księgowych, ksiąg rachunkowych i innych dokumentów stanowiących podstawę dokonywania w nich zapisów?	X		
4.	Czy kierownik jednostki dokonuje aktualizacji dokumentacji opisującej zasady polityki rachunkowości?	X		
5.	Czy przyjęte regulacje wewnętrzne opracowano w sposób racjonalny?	X		

Jednostka na bieżąco dokonywała aktualizacji polityki rachunkowości w ramach bieżących potrzeb i zmiany obowiązujących przepisów. Regulacje w wystarczający sposób wskazują na sposób prowadzenia rachunkowości.

Wynik oceny: ☺ pozytywny

2. Wykaz kont używanych w dzienniku

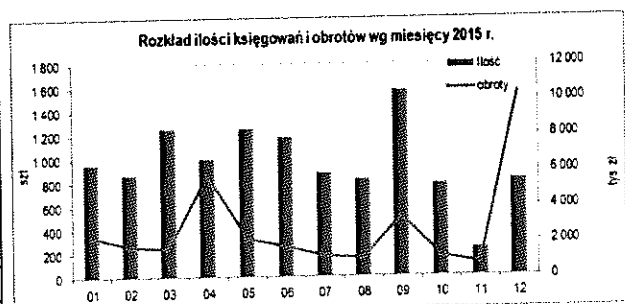
Norma prawna:

- art. 10 ust. 1 pkt 3 lit a ustawy o rachunkowości
- art. 17 ustawy o rachunkowości
- *zakładowy plan kont*

Analizie poddano dane dziennika:

2015 – budżet i ZFŚS

Miesiąc	2015		
	Ilość	Kwota Wn	Kwota Ma
01	961	2 307 839,29	2 307 839,29
02	866	1 740 274,49	1 740 274,49
03	1 257	1 627 789,31	1 627 789,31
04	1 000	5 757 709,04	5 757 709,04
05	1 257	2 161 770,05	2 161 770,05
06	1 183	1 684 487,05	1 684 487,05
07	875	162 551,28	1 162 551,28
08	820	1 018 519,24	1 018 519,24
09	1 574	3 384 800,06	3 384 800,06

10	786	1 140 648,76	1 140 648,76
11	237	735 780,49	735 780,49
12	815	10 341 765,69	10 341 765,69
Razem	11 631	33 063 934,75	33 063 934,75

Ogółem pracochłonność w zakresie ewidencji dziennika wynosiła przeciętnie ok. 46 zapisów księgowych na jeden dzień roboczy.

Konta używane w dzienniku:

011, 013, 014, 020, 071, 072, 130, 135, 201, 221, 222, 223, 225, 229, 231, 234, 240, 310, 400, 401, 402, 403, 404, 405, 409, 720, 750, 800, 851, 860.

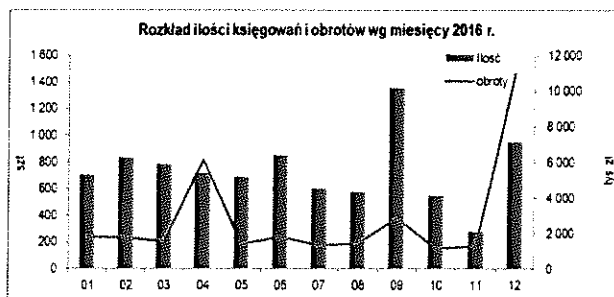
Konta z analitykami:

013, 014, 020, 071, 072, 130, 135, 201, 221, 223, 225, 229, 231, 234, 240, 310, 401, 402, 404, 405, 409, 720, 750, 800.

Wszystkie konta zostały określone w zakładowym planie kont.

2016 (budżet + ZFŚS)

Miesiąc	2016		
	Ilość	Kwota Wn	Kwota Ma
01	708	1 794 741,93	1 794 741,93
02	833	1 778 729,76	1 778 729,76
03	786	1 539 941,42	1 539 941,42
04	721	6 140 245,04	6 140 245,04
05	693	1 387 135,17	1 387 135,17
06	853	1 792 867,72	1 792 867,72
07	602	1 320 262,35	1 320 262,35
08	577	1 420 420,23	1 420 420,23
09	1 359	2 858 516,01	2 858 516,01
10	547	1 147 490,77	1 147 490,77
11	284	1 284 270,49	1 284 270,49
12	951	10 988 214,38	10 988 214,38
Razem	8 914	33 452 835,27	33 452 835,27

Ogółem pracochłonność w zakresie ewidencji dziennika wynosiła przeciętnie ok. 35 zapisów księgowych na jeden dzień roboczy.

Konta używane w dzienniku:

011, 013, 014, 020, 071, 072, 130, 135, 201, 221, 222, 223, 225, 229, 231, 234, 240, 310, 400, 401, 402, 403, 404, 405, 409, 720, 750, 800, 851, 860.

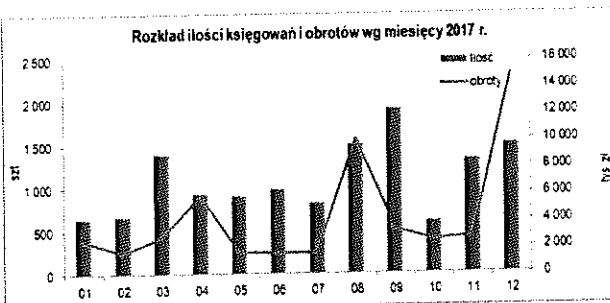
Konta z analitykami:

011, 013, 014, 020, 071, 072, 130, 135, 201, 221, 223, 225, 229, 231, 234, 240, 401, 402, 403, 404, 405, 409, 720, 750, 800.

Wszystkie konta zostały określone w zakładowym planie kont.

2017 (budżet + ZFŚS)

Miesiąc	2017		
	Ilość	Kwota Wn	Kwota Ma
01	651	2 513 665,97	2 513 665,97
02	669	1 571 701,01	1 571 701,01
03	1 395	2 729 478,02	2 729 478,02
04	930	5 872 004,93	5 872 004,93
05	914	1 603 674,20	1 603 674,20
06	986	1 577 94,61	1 577 094,61
07	828	1 567 440,13	1 567 440,13
08	1 504	10 109 426,40	10 109 426,40
09	1 924	3 288 990,85	3 288 990,85
10	609	2 498 646,87	2 498 646,87
11	1 327	2 747 949,28	2 747 949,28
12	1 501	14 805 937,09	14 805 937,09
Razem	13 238	50 886 009,36	50 886 009,36

Ogółem pracochłonność w zakresie ewidencji dziennika wynosiła przeciętnie ok. 35 zapisów księgowych na jeden dzień roboczy.

Konta używane w dzienniku:

011, 013, 014, 020, 071, 072, 080, 130, 135, 201, 221, 222, 223, 225, 229, 231, 234, 240, 290, 300, 310, 400, 401, 402, 403, 404, 405, 409, 720, 750, 751, 800, 810, 851, 860.

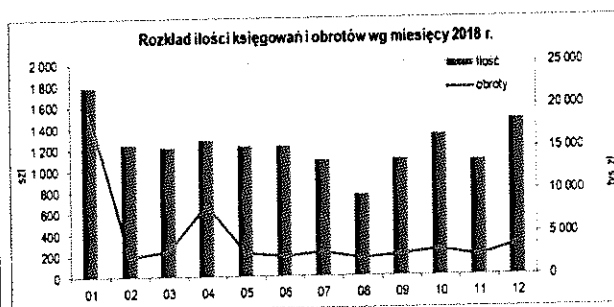
Konta z analitykami:

011, 013, 014, 020, 071, 072, 080, 130, 135, 201, 221, 223, 225, 229, 231, 234, 240, 290, 300, 310, 401, 402, 403, 404, 405, 409, 720, 750, 751, 800, 810.

Wszystkie konta zostały określone w zakładowym planie kont.

2018 (budżet + ZFŚS)

Miesiąc	2018		
	Ilość	Kwota Wn	Kwota Ma
01	1 782	19 313 262,54	19 313 262,54
02	1 246	2 360 086,84	2 360 086,84
03	1 213	3 007 445,53	3 007 445,53
04	1 286	8 476 379,36	8 476 379,36
05	1 225	2 755 072,35	2 755 072,35
06	1 227	2 325 152,99	2 325 152,99
07	1 090	2 821 375,06	2 821 375,06
08	767	2 089 470,97	2 089 470,97
09	1 096	2 485 403,18	2 485 403,18
10	1 328	3 022 682,74	3 022 682,74
11	1 085	2 281 255,94	2 281 255,94
12	1 468	3 704 738,08	3 704 738,08
Razem	14 813	54 642 325,58	54 642 325,58

Ogółem pracochłonność w zakresie ewidencji dziennika wynosiła przeciętnie ok. 59 zapisów księgowych na jeden dzień roboczy.

Konta używane w dzienniku:

011, 013, 014, 020, 071, 072, 130, 135, 201, 221, 222, 223, 225, 229, 231, 234, 240, 245, 290, 300, 310, 400, 401, 402, 403, 404, 405, 409, 720, 750, 751, 760, 761, 800, 851, 860.

Konta z analitykami:

013, 071, 072, 130, 201, 221, 223, 225, 229, 231, 234, 240, 300, 401, 402, 403, 404, 405, 409, 720, 750, 800.

Wszystkie konta zostały określone w zakładowym planie kont.

Analizie poddano wymogi formalne w zakresie rejestracji treści operacji gospodarczych. Stwierdzono występowanie pojedynczych operacji, które zaewidencjonowano bez podania ich treści. Dotyczy to wyłącznie roku 2017 i 2018.

Można zatem uznać, że ewidencja w tym zakresie prowadzona jest prawidłowo.

Wynik oceny: 😊 pozytywny

3. Zakres czasowy prowadzonych operacji

Norma prawna:

- *art. 20 ust. 1 ustawy o rachunkowości*

Analizie poddano zakres czasowy dat, które opisują dane operacje gospodarcze w danym roku obrachunkowym.

W księgach rachunkowych ujęto operacje pod datami:

- 2015 r. – od 01.01.2015 r. do 31.12.2015 r.,
- 2016 r. – od 01.01.2016 r. do 31.12.2016 r.,
- 2017 r. – od 02.01.2017 r. do 31.12.2017 r.,
- 2018 r. – od 02.01.2018 do 01.01.2019 r.,

Nie stwierdzono w ewidencji operacji w 2015 – 2017 r., które przekraczałyby dany rok budżetowy.

W księgach 2018 r. ujęto pod datą 01.01.2019 r. 236 pozycji – przeksięgowanie przychodów, kosztów i wydatków. Przeksięgowanie to winno być ujęte pod ostatnim dniem roku 2018 r.

Główna księgowa jednostki wyjaśniła, iż „Przeksięgowania za rok 2018 dokonano na dzień 1.01.2019 ze względów technicznych, gdyż po przeksięgowaniu w dniu 31.12.2018 na kontach pojawiają się „0”.

Audytorzy kierując się wytycznymi zawartymi w przepisach rozporządzeń określających zasady prowadzenia rachunkowości oraz plany kont jednostek budżetowych stwierdzają, iż przeksięgowania winny być dokonane pod datą roku budżetowego, którego dotyczą. Oczywiście dotyczy to ujęcia pod datą księgową, a nie fizycznego dokonania tego zapisu, które siłą rzeczy jest dokonywane w kolejnym roku, po ujęciu i uzgodnieniu wszystkich zapisów.

Audytory mają świadomość, iż w systemie księgowym używanym w jednostce każdy rok budżetowy jest wydzielony, co oznacza, iż wszystkie zapisy przypisane do niego, bez względu na datę, są brane pod uwagę przy ustalaniu stanów księgowych. Nie zmienia to jednak faktu, iż należy stosować zasady określone w ww. przepisach. Poruszona przez Główną księgową kwestia stanów zerowych na kontach jest przez wielu innych księgowych rozwiązywana poprzez praktykę sporządzanie zestawień obrotów i sald przed przeksięgowaniami i po przeksięgowaniach (niektóre systemy księgowe posiadają wbudowaną taką funkcjonalność).

Wynik oceny: 😊 uchybienia

4. Luki w numeracji dzienników

Norma prawna:

- *art. 23 ust. 1 ustawy o rachunkowości*

Audytory otrzymali od jednostki audytowanej dane dzienników: budżetu i funduszu socjalnego jako odrębne zestawienia. Do badania wystąpienia luk w numeracji przyjęto oba te zbiory łącznie, albowiem w księgach rachunkowych są one prowadzone łącznie i numeracja jest nadawana w sposób ciągły.

Ustalono, iż w badanym okresie nie wystąpił ani jeden przypadek, gdzie wystąpiłaby luka w numeracji pozycji dziennika.

Daje to podstawę do opinii, iż nie dokonywano nieuprawnionych usunięć zapisów poza systemem księgowym.

Wynik oceny: 😊 pozytywny

5. Powtórzenia w numeracji dzienników

Norma prawna:

- *art. 23 ust. 1 ustawy o rachunkowości*

Stwierdzono w dzienniku 2015 r. powtórzenia w numeracji w 2.735 pozycjach. Dotyczy to operacji ewidencjonowanych w okresie do końca marca 2015 r. Numeracja od kwietnia 2015 r. zaczyna się ponownie od poz. 0001.

Główna księgowa wyjaśniła, iż: „Od roku 2015 prowadzimy ewidencję księgową na programie Feliks. Informatyk z firmy mówił, że w kwietniu nastąpiła awaria i wgrał jeszcze raz program natomiast nie dało się scalić bazy na tyle żeby kontynuowała numerację więc od kwietnia zaczyna się od „1”.

Audytory przyjmują wyjaśnienia. Powtórzenia wynikały z problemów technicznych i nie dotyczą dublowania zapisów.

Wynik oceny: 😊 pozytywny

6. Kolejność numerów zapisów księgowych

Norma prawna:

- *art. 14 ust. 1 i 2, art. 24 ust. 2 ustawy o rachunkowości*

Nie stwierdzono w dziennikach 2015 - 2018 r. braku zachowania kolejności numerów dokumentów księgowych. Daje to podstawę do wnioskowania, iż nie dokonywano nieuprawnionego manipulowania zapisami księgowymi.

Wynik oceny: ☺ pozytywny

7. Chronologia zapisów księgowych

Norma prawna:

- *art. 14 ust. 1 ustawy o rachunkowości*

Nie stwierdzono w dziennikach 2015 - 2018 r. braku zachowania chronologii w ramach danego zbioru dziennika. Daje to podstawę do twierdzenia, iż ewidencja księgowa prowadzona jest na bieżąco.

Wynik oceny: ☺ pozytywny

8. Powiązania kont bilansowych w operacjach księgowych

Norma prawna:

- *załącznik nr 3 do rozporządzenia Ministra Finansów w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont (...)*
- *załącznik nr 3 do rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów w sprawie rachunkowości oraz planów kont (...)*

W roku 2015 zaewidencjonowano operacje w księgach w następujących układach kontowych:

Wn 011 - Ma 800	Wn 135 - Ma 234	Wn 229 - Ma 130	Wn 401 - Ma 130	Wn 720 - Ma 221
Wn 013 - Ma 072	Wn 135 - Ma 240	Wn 229 - Ma 231	Wn 401 - Ma 201	Wn 720 - Ma 860
Wn 014 - Ma 072	Wn 135 - Ma 851	Wn 231 - Ma 130	Wn 401 - Ma 310	Wn 750 - Ma 221
Wn 020 - Ma 072	Wn 201 - Ma 130	Wn 231 - Ma 225	Wn 402 - Ma 201	Wn 750 - Ma 860
Wn 072 - Ma 013	Wn 201 - Ma 135	Wn 231 - Ma 229	Wn 403 - Ma 229	Wn 800 - Ma 222
Wn 072 - Ma 014	Wn 201 - Ma 234	Wn 231 - Ma 240	Wn 404 - Ma 231	Wn 800 - Ma 860
Wn 072 - Ma 020	Wn 221 - Ma 130	Wn 234 - Ma 130	Wn 405 - Ma 130	Wn 851 - Ma 135
Wn 130 - Ma 201	Wn 221 - Ma 720	Wn 234 - Ma 135	Wn 405 - Ma 201	Wn 851 - Ma 201
Wn 130 - Ma 221	Wn 221 - Ma 750	Wn 234 - Ma 225	Wn 405 - Ma 229	Wn 851 - Ma 225
Wn 130 - Ma 223	Wn 222 - Ma 130	Wn 240 - Ma 130	Wn 405 - Ma 231	Wn 851 - Ma 234
Wn 130 - Ma 225	Wn 223 - Ma 130	Wn 240 - Ma 135	Wn 405 - Ma 234	Wn 851 - Ma 240
Wn 130 - Ma 231	Wn 223 - Ma 800	Wn 240 - Ma 851	Wn 405 - Ma 240	Wn 860 - Ma 400
Wn 130 - Ma 234	Wn 225 - Ma 130	Wn 310 - Ma 130	Wn 409 - Ma 201	Wn 860 - Ma 401
Wn 130 - Ma 240	Wn 225 - Ma 135	Wn 400 - Ma 071	Wn 409 - Ma 240	Wn 860 - Ma 402

Wn 860 - Ma 403   Wn 860 - Ma 404   Wn 860 - Ma 405   Wn 860 - Ma 409

W roku 2016 zaewidencjonowano operacje w księgach w następujących układach kontowych:

Wn 011 - Ma 800	Wn 135 - Ma 851	Wn 229 - Ma 231	Wn 401 - Ma 310	Wn 750 - Ma 860
Wn 013 - Ma 072	Wn 201 - Ma 130	Wn 229 - Ma 404	Wn 402 - Ma 201	Wn 800 - Ma 222
Wn 014 - Ma 072	Wn 201 - Ma 135	Wn 231 - Ma 130	Wn 403 - Ma 225	Wn 800 - Ma 860
Wn 020 - Ma 072	Wn 201 - Ma 234	Wn 231 - Ma 225	Wn 404 - Ma 225	Wn 851 - Ma 135
Wn 071 - Ma 011	Wn 221 - Ma 130	Wn 231 - Ma 229	Wn 404 - Ma 229	Wn 851 - Ma 201
Wn 072 - Ma 013	Wn 221 - Ma 225	Wn 231 - Ma 240	Wn 404 - Ma 231	Wn 851 - Ma 234
Wn 072 - Ma 020	Wn 221 - Ma 720	Wn 231 - Ma 404	Wn 404 - Ma 405	Wn 851 - Ma 240
Wn 130 - Ma 201	Wn 221 - Ma 750	Wn 234 - Ma 130	Wn 405 - Ma 201	Wn 860 - Ma 400
Wn 130 - Ma 221	Wn 222 - Ma 130	Wn 234 - Ma 135	Wn 405 - Ma 229	Wn 860 - Ma 401
Wn 130 - Ma 223	Wn 223 - Ma 130	Wn 234 - Ma 225	Wn 405 - Ma 231	Wn 860 - Ma 402
Wn 130 - Ma 225	Wn 223 - Ma 800	Wn 240 - Ma 130	Wn 405 - Ma 234	Wn 860 - Ma 403
Wn 130 - Ma 231	Wn 225 - Ma 130	Wn 240 - Ma 135	Wn 405 - Ma 240	Wn 860 - Ma 404
Wn 130 - Ma 234	Wn 225 - Ma 135	Wn 310 - Ma 130	Wn 409 - Ma 201	Wn 860 - Ma 405
Wn 130 - Ma 240	Wn 225 - Ma 229	Wn 400 - Ma 071	Wn 720 - Ma 221	Wn 860 - Ma 409
Wn 135 - Ma 201	Wn 225 - Ma 231	Wn 401 - Ma 130	Wn 720 - Ma 860	
Wn 135 - Ma 234	Wn 229 - Ma 130	Wn 401 - Ma 201	Wn 750 - Ma 221	

W roku 2017 zaewidencjonowano operacje w księgach w następujących układach kontowych:

Wn 011 - Ma 071	Wn 135 - Ma 240	Wn 231 - Ma 130	Wn 402 - Ma 234	Wn 800 - Ma 810
Wn 011 - Ma 080	Wn 135 - Ma 851	Wn 231 - Ma 225	Wn 402 - Ma 240	Wn 800 - Ma 860
Wn 011 - Ma 800	Wn 201 - Ma 130	Wn 231 - Ma 229	Wn 402 - Ma 300	Wn 810 - Ma 201
Wn 013 - Ma 072	Wn 201 - Ma 135	Wn 231 - Ma 240	Wn 403 - Ma 225	Wn 810 - Ma 800
Wn 014 - Ma 072	Wn 201 - Ma 234	Wn 234 - Ma 130	Wn 404 - Ma 231	Wn 851 - Ma 135
Wn 020 - Ma 072	Wn 221 - Ma 130	Wn 234 - Ma 135	Wn 405 - Ma 201	Wn 851 - Ma 201
Wn 072 - Ma 013	Wn 221 - Ma 225	Wn 234 - Ma 225	Wn 405 - Ma 229	Wn 851 - Ma 234
Wn 072 - Ma 014	Wn 221 - Ma 720	Wn 234 - Ma 851	Wn 405 - Ma 231	Wn 851 - Ma 240
Wn 080 - Ma 201	Wn 221 - Ma 750	Wn 240 - Ma 130	Wn 405 - Ma 234	Wn 860 - Ma 400
Wn 130 - Ma 221	Wn 222 - Ma 130	Wn 240 - Ma 135	Wn 405 - Ma 240	Wn 860 - Ma 401
Wn 130 - Ma 223	Wn 223 - Ma 130	Wn 240 - Ma 234	Wn 409 - Ma 201	Wn 860 - Ma 402
Wn 130 - Ma 225	Wn 223 - Ma 800	Wn 240 - Ma 405	Wn 409 - Ma 234	Wn 860 - Ma 403
Wn 130 - Ma 231	Wn 225 - Ma 130	Wn 310 - Ma 401	Wn 720 - Ma 221	Wn 860 - Ma 404
Wn 130 - Ma 234	Wn 225 - Ma 135	Wn 400 - Ma 071	Wn 720 - Ma 860	Wn 860 - Ma 405
Wn 130 - Ma 240	Wn 225 - Ma 403	Wn 401 - Ma 201	Wn 750 - Ma 860	Wn 860 - Ma 409
Wn 130 - Ma 409	Wn 225 - Ma 851	Wn 401 - Ma 300	Wn 751 - Ma 290	Wn 860 - Ma 751
Wn 130 - Ma 720	Wn 229 - Ma 130	Wn 401 - Ma 310	Wn 800 - Ma 080	
Wn 135 - Ma 234	Wn 229 - Ma 231	Wn 402 - Ma 201	Wn 800 - Ma 222	

W roku 2018 zaewidencjonowano operacje w księgach w następujących układach kontowych:

Wn 011 - Ma 800   Wn 013 - Ma 072   Wn 013 - Ma 760   Wn 014 - Ma 072   Wn 020 - Ma 072

Wn 072 - Ma 013	Wn 201 - Ma 409	Wn 231 - Ma 229	Wn 401 - Ma 300	Wn 760 - Ma 860
Wn 072 - Ma 014	Wn 221 - Ma 130	Wn 231 - Ma 240	Wn 402 - Ma 201	Wn 761 - Ma 201
Wn 130 - Ma 201	Wn 221 - Ma 201	Wn 231 - Ma 404	Wn 402 - Ma 234	Wn 800 - Ma 222
Wn 130 - Ma 221	Wn 221 - Ma 225	Wn 234 - Ma 130	Wn 402 - Ma 300	Wn 800 - Ma 860
Wn 130 - Ma 223	Wn 221 - Ma 720	Wn 234 - Ma 135	Wn 403 - Ma 225	Wn 851 - Ma 201
Wn 130 - Ma 231	Wn 221 - Ma 750	Wn 234 - Ma 225	Wn 404 - Ma 231	Wn 851 - Ma 234
Wn 130 - Ma 234	Wn 222 - Ma 130	Wn 234 - Ma 401	Wn 405 - Ma 130	Wn 851 - Ma 240
Wn 130 - Ma 245	Wn 223 - Ma 130	Wn 240 - Ma 130	Wn 405 - Ma 201	Wn 860 - Ma 400
Wn 130 - Ma 405	Wn 223 - Ma 800	Wn 240 - Ma 135	Wn 405 - Ma 229	Wn 860 - Ma 401
Wn 130 - Ma 720	Wn 225 - Ma 130	Wn 240 - Ma 234	Wn 405 - Ma 231	Wn 860 - Ma 402
Wn 130 - Ma 760	Wn 225 - Ma 135	Wn 240 - Ma 851	Wn 405 - Ma 234	Wn 860 - Ma 403
Wn 135 - Ma 234	Wn 225 - Ma 231	Wn 245 - Ma 130	Wn 405 - Ma 240	Wn 860 - Ma 404
Wn 135 - Ma 240	Wn 225 - Ma 720	Wn 300 - Ma 201	Wn 409 - Ma 201	Wn 860 - Ma 405
Wn 135 - Ma 851	Wn 229 - Ma 130	Wn 310 - Ma 401	Wn 409 - Ma 234	Wn 860 - Ma 409
Wn 201 - Ma 130	Wn 229 - Ma 231	Wn 400 - Ma 071	Wn 720 - Ma 221	Wn 860 - Ma 751
Wn 201 - Ma 135	Wn 229 - Ma 405	Wn 401 - Ma 072	Wn 720 - Ma 860	Wn 860 - Ma 761
Wn 201 - Ma 401	Wn 231 - Ma 130	Wn 401 - Ma 201	Wn 750 - Ma 860	
Wn 201 - Ma 402	Wn 231 - Ma 225	Wn 401 - Ma 234	Wn 751 - Ma 290	

Z analizy ww. powiązań kont wynika, iż nie stosowano w audytowanym okresie nieprawidłowych czy też niestandardowych operacji w trakcie ewidencji księgowej.

Wynik oceny: ☺ pozytywny

9. Operacje na kontach 13X z pominięciem kont rozrachunkowych

Norma prawna:

- *art. 17 ustawy o rachunkowości*
- *załącznik nr 3 do rozporządzenia Ministra Finansów w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont (...)*
- *załącznik nr 3 do rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów w sprawie rachunkowości oraz planów kont (...)*

W księgach rachunkowych UG stwierdzono występowanie zapisów konta 1XX bez powiązania z kontami rozrachunkowymi:

W księgach rachunkowych stwierdzono występowanie zapisów konta 1XX bez powiązania z kontami rozrachunkowymi:

2015 r.

Powiązanie	Ilość
Wn 401 - Ma 130	2

Powiązanie	Ilość
Wn 405 - Ma 130	2

2016 r.

Powiązanie	Ilość
Wn 401 - Ma	2

Powiązanie	Ilość
130	

2017 r.

Powiązanie	Ilość
Wn 130 - Ma	2

Powiązanie	Ilość
409	

2018 r.

Powiązanie	Ilość
Wn 130 - Ma	1
405	

Powiązanie	Ilość
Wn 405 - Ma	1
130	

Jednostki mogą stosować uproszczenia, jednak winny one wynikać z regulacji w zakresie rachunkowości. Wskazane operacje dotyczyły korekt księgowania.

Rekomendacja

Doprecyzować w regulacjach wewnętrznych w zakresie rachunkowości jednostki sposób i przypadki stosowania uproszczeń w ewidencji księgowej.

Z uwagi na jednostkowy charakter takich przypadków oceny w tym zakresie nie obniża się.

Wynik oceny: ☺ pozytywny

10. Zgodność sum dziennika z zestawieniami obrotów i sald

Norma prawna:

- **art. 18 ust. 1 ustawy o rachunkowości**

Analizie poddano zestawienia obrotów sald kont zagregowane do 3 znaków symbolu konta na dzień 31.12.2015 r., 31.12.2016 r., 31.12.2017 r., 31.12.2018 r.

Nie stwierdzono wystąpienia różnic w obrotach dzienników a zestawieniami obrotów i sald.

Wynik oceny: ☺ pozytywny

11. Zgodność sald zamknięcia z saldami otwarcia roku kolejnego

Norma prawna:

- **art. 5 ust. 1 ustawy o rachunkowości**

Badaniem objęto:

- bilans zamknięcia na dzień 31.12.2015 r. oraz bilans otwarcia na dzień 01.01.2016 r.,
bilans zamknięcia na dzień 31.12.2016 r. oraz bilans otwarcia na dzień 01.01.2017 r.,
bilans zamknięcia na dzień 31.12.2017 r. oraz bilans otwarcia na dzień 01.01.2018 r.

Nie stwierdzono rozbieżności. Salda przenoszone prawidłowo.

Wynik oceny: ☺ pozytywny

12. Rozliczenia z dochodów i wydatków w roku 2015, 2016, 2017 i 2018

Norma prawna:

- załącznik nr 3 do rozporządzenia Ministra Finansów w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont (...) - w zakresie opisu konta 222 i 223
- załącznik nr 3 do rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów w sprawie rachunkowości oraz planów kont (...) - w zakresie opisu konta 222 i 223

Na dzień 31.12.2015 r. konta wykazywały salda:

- konto 222 – Wn 0,00 zł, Ma 0,00 zł,
- konto 223 – Wn 0,00 zł, Ma 0,00 zł,

Na dzień 31.12.2016 r. konta wykazywały salda:

- konto 222 – Wn 0,00 zł, Ma 0,00 zł,
- konto 223 – Wn 0,00 zł, Ma 0,00 zł.

Na dzień 31.12.2017 r. konta wykazywały salda:

- konto 222 – Wn 0,00 zł, Ma 0,00 zł,
- konto 223 – Wn 0,00 zł, Ma 0,00 zł.

Na dzień 31.12.2018 r. konta wykazywały salda:

- konto 222 – Wn 0,00 zł, Ma 0,00 zł,
- konto 223 – Wn 0,00 zł, Ma 0,00 zł.

Jednostka rozliczyła się z jednostką nadrzędną z dochodów i wydatków danego roku budżetowego.

Wynik oceny: ☺ pozytywny

13. Weryfikacja operacji na kontach zespołu „1” (13X) pod względem występowania operacji w dni wolne od pracy

Norma prawna:

- art. 24 ust. 5 pkt 3 ustawy o rachunkowości

Badaniu poddano rozkład operacji kasowych pod względem dni tygodnia w roku 2015, 2016, 2017 i 2018 r. Jednostka w audytowanym okresie nie prowadziła kasy.

- w 2015 r.

Dzień tygodnia	Ilość operacji na kontach	
	130	135
Poniedziałek	816	111

Dzień tygodnia	Ilość operacji na kontach	
	130	135
Wtorek	1.028	211
Środa	529	112
Czwartek	475	61
Piątek	1.326	136
Sobota	0	0
Niedziela	0	0

– w 2016 r.

Dzień tygodnia	Ilość operacji na kontach	
	130	135
Poniedziałek	918	96
Wtorek	400	82
Środa	473	59
Czwartek	552	253
Piątek	852	101
Sobota	165	2
Niedziela	0	0
Święto	0	0

Operacje w soboty dotyczyły naliczenia automatycznego przez bank odsetek, przelewów na ostatni dzień roku oraz przeksięgowania.

– w 2017 r.

Dzień tygodnia	Ilość operacji na kontach	
	130	135
Poniedziałek	845	97
Wtorek	1.233	43
Środa	688	131
Czwartek	779	61
Piątek	793	270
Sobota	17	2
Niedziela	214	0
Święto	0	0

Operacje w soboty dotyczyły przelewów na ostatni dzień roku oraz przeksięgowania.

– w 2018 r.

Dzień tygodnia	Ilość operacji na kontach	
	130	135

Dzień tygodnia	Ilość operacji na kontach	
	130	135
Poniedziałek	1.159	109
Wtorek	1.645	52
Środa	950	132
Czwartek	663	47
Piątek	1.258	154
Sobota	0	0
Niedziela	0	0
Święto	0	0

Audytorzy nie stwierdzili nieprawidłowości w terminowości prowadzonej ewidencji operacji kasowych na kontach 130 i 135.

Wynik oceny: 😊 pozytywny

14. Test zapisów operacji o sumie 0,00 zł (Wn = 0,00 i Ma = 0,00)

Norma prawna:

- *art. 23 ust. 2 pkt 4 ustawy o rachunkowości*

Nie stwierdzono przypadków w badanym okresie ujmowania operacji, gdzie Wn = 0,00 zł i Ma = 0,00 zł. Nie stosowano zatem nieprawidłowych metod do korekcji zapisów księgowych, niezgodnych z wytycznymi przepisów ustawy o rachunkowości.

Wynik oceny: 😊 pozytywny

15. Test Benforda - dziennik

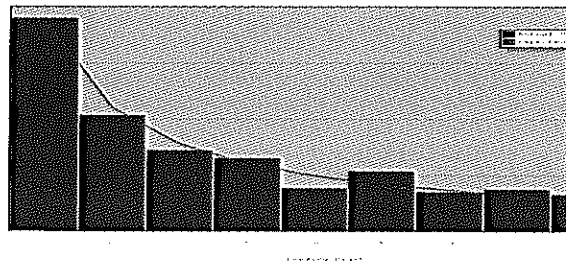
Sygnaly:

- *prawo Benforda*

W teście tym dokonano analizy statystycznej częstości występowania określonych cyfr na pierwszym i na dwóch pierwszych miejscach wiodących - zgodność z rozkładem Benforda - strona Ma konta 130.

2015 r.

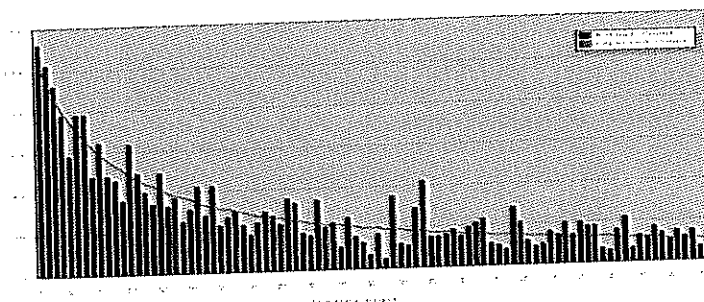
Cyfrы wiodące	Liczba rzeczywista	Liczba oczekiwana	Test Z
1	758	753	0,21 5
2	412	440	1,45 6
3	288	312	1,44

			2
4	260	242	1,16
5	152	198	3,36
6	213	167	7
7	139	145	3,61
8	48	128	0,46
9	130	114	9
			1,78
			1
			1,44
			6

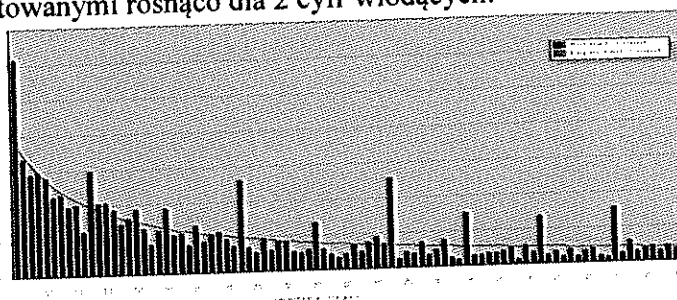
Test Benforda dla 2 cyfr wiodących:

Szczegółowej analizie poddano operacje o cyfrach wiodących „61”

Audytorzy ustalili, iż operacje o ww. cyfrach wiodących nie wskazują na brak uzasadnienia, wynikają z zapisów technicznych związanych z odprowadzaniem składek w wysokości -61,80 zł na PZU.

Dla pogłębienia analizy przeprowadzono test Benforda dla populacji różnic pomiędzy kwotami Ma posortowanymi rosnąco dla 2 cyfr wiodących:

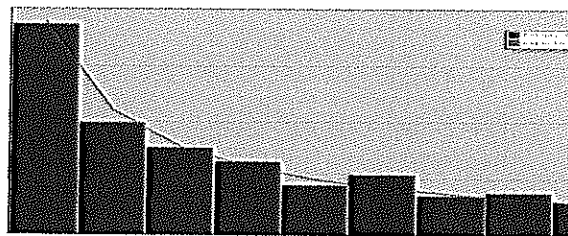

Analiza rozkładu różnic pomiędzy kwotami Ma nie wykazuje istotnych anomalii.

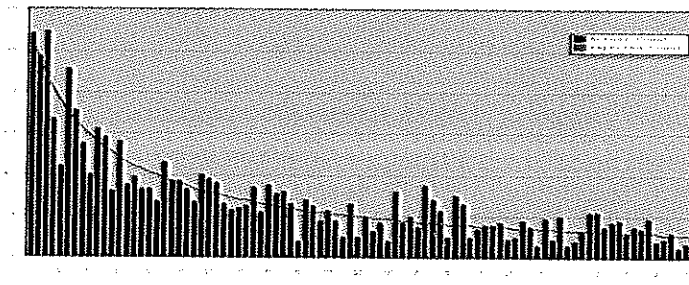
2016 r.

Cyfra wiodąca	Liczba rzeczywista	Liczba oczekiwana	Test Z
1	744	754	0,43

			0
2	396	441	2,34 9
3	309	313	0,21 7
4	259	243	1,05 6
5	177	198	1,54 8
6	214	168	3,65 5
7	140	145	0,41 3
8	150	128	1,93 2
9	117	115	0,17 5

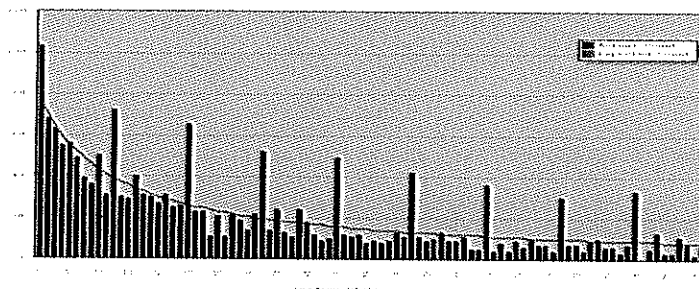

Test Benforda dla 2 cyfr wiodących:

Analogicznie jak w 2015 r. operacje o cyfrach wiodących jak powyżej nie wykazują sygnałów nieprawidłowości.

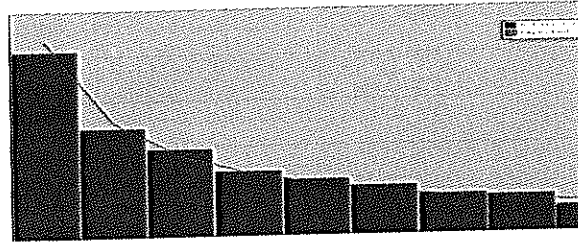
Dla pogłębienia analizy przeprowadzono test Benforda dla populacji różnic pomiędzy kwotami Ma posortowanymi rosnąco dla 2 cyfr wiodących:

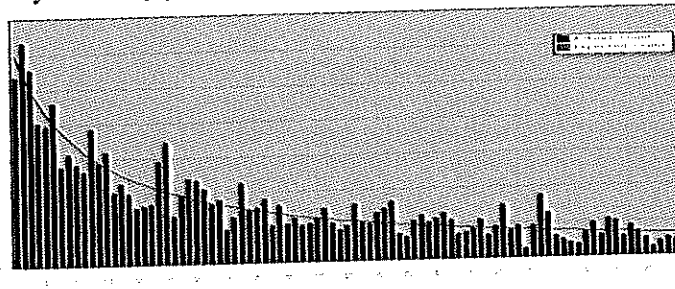
Analiza rozkładu różnic pomiędzy kwotami Ma nie wykazuje istotnych anomalii.

2017 r.

Cyfrы wiodące	Liczba rzeczywista	Liczba oczekiwana	Test Z
1	825	869	1,756
2	483	508	1,207
3	387	361	1,460
4	285	280	0,303
5	246	229	1,171
6	214	193	1,511
7	172	167	0,329
8	163	148	1,257
9	111	132	1,831

Test Benforda dla 2 cyfr wiodących:

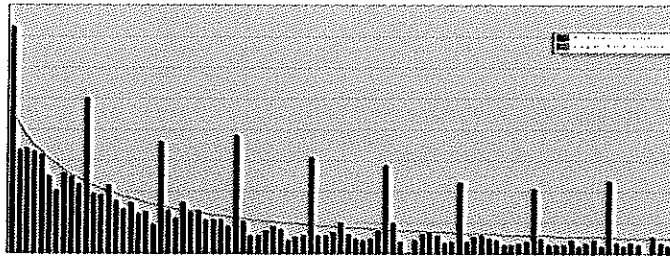

Szczegółowej analizie poddano operacje o cyfrach wiodących „80”, szczególnie wydatki z tytułu umowy zlecenia, na podstawie której wypłacono netto w 2017 r. kwoty po 80,26 zł w dniach:

- 27.01.2017 - wb 14 • 31.03.2017 - wb 58 • 31.05.2017 - wb 97
- 28.02.2017 - wb 35 • 28.04.2017 - wb 77

Ustalono, iż umowa ta dotyczyła pracownika do spraw bhp. Umowa zawarta była na kwotę brutto, z tym że 300 zł było wypłacane z rozdziału 80101, a 100 zł z rozdziału 80104. Kwota 80,26 zł jest wartością netto z kwoty 100 zł.

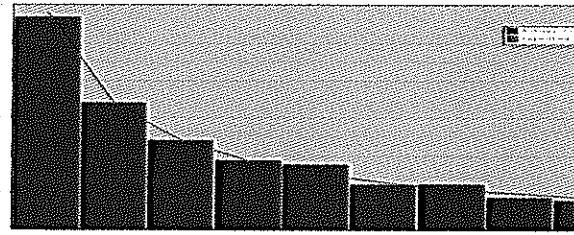
Dla pogłębienia analizy przeprowadzono test Benforda dla populacji różnic pomiędzy kwotami Ma posortowanymi rosnąco dla 2 cyfr wiodących:

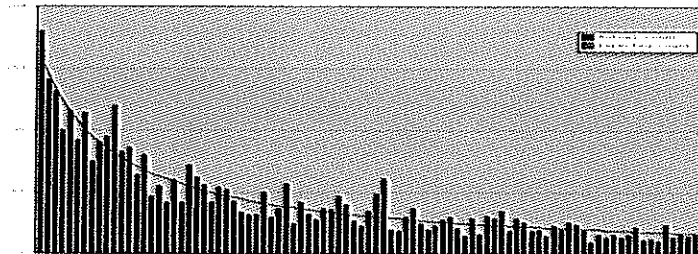
Analiza rozkładu różnic pomiędzy kwotami Ma nie wykazuje istotnych anomalii.

2018 r.

Cyfrы wiodące	Liczba rzeczywista	Liczba oczekiwana	Test Z
1	1.136	1.157	0,737
2	679	677	0,061
3	479	480	0,043
4	374	373	0,048
5	351	304	2,750
6	244	257	0,833
7	24	223	1,554
8	176	197	1,477
9	160	176	1,191

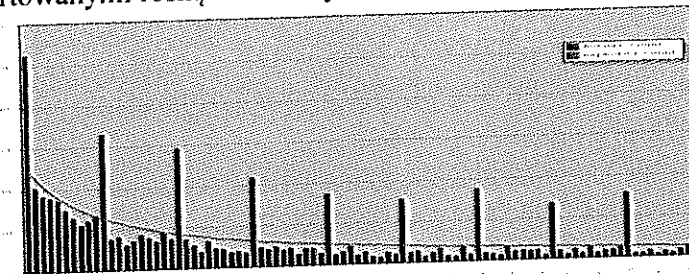
Test Benforda dla 2 cyfr wiodących:

Szczegółowej analizie poddano operacje o cyfrach wiodących „56”.

Z analizy wynika, iż zaburzenia rozkładu wynikają z powtarzających się płatności w wysokości 56,83 zł za monitoring, 56,02 zł za obsługę prawną, 569,20 zł na MKZP. Operacje mają uzasadnienie.

Dla pogłębienia analizy przeprowadzono test Benforda dla populacji różnic pomiędzy kwotami Ma posortowanymi rosnąco dla 2 cyfr wiodących:

Analiza rozkładu różnic pomiędzy kwotami Ma nie wykazuje istotnych anomalii.

Z analizy statystycznej bazującej na rozkładzie Benforda nie stwierdzono generalnie przypadków, które wzbudzałyby uzasadniony niepokój.

Wynik oceny: 😊 pozytywny

16. Poprawność dokonywania zapisów ewidencyjnych na kontach 13X w stosunku do zapisów banku obsługującego

Norma prawna:

- załącznik nr 3 do rozporządzenia Ministra Finansów w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont (...) - w zakresie opisu konta 13X
- załącznik nr 3 do rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów w sprawie rachunkowości oraz planów kont (...) - w zakresie opisu konta 13X

Badaniu poddano prawidłowość zapisów na następujących kontach księgowych i im odpowiadających rachunkach bankowych.

Konto księgowe	Nr rach. bankowego
130	42845410532001003844450001
135	15845410532001003844450002

2015

- Zgodność ewidencji dla konta: 130* względem rachunku bankowego nr: 42845410532001003844450001.

Zbadano: 4.174 szt. operacji w ewidencji o sumie Wn = 8.610.644,28 zł, Ma = 8.610.644,28 zł oraz 3.919 szt. zapisów bankowych o sumie Wn = 4.387.325,64 zł, Ma = 4.387.325,64 zł.

Nie stwierdzono niezgodności.

- Zgodność ewidencji dla konta: 135* względem rachunku bankowego nr: 15845410532001003844450002.

Zbadano: 631 szt. operacji w ewidencji o sumie Wn = 249.495,00 zł, Ma = 248.251,27 zł oraz 211 szt. zapisów bankowych o sumie Wn = 249.616,92 zł, Ma = 248.373,19 zł.

Nie stwierdzono niezgodności.

2016

- Zgodność ewidencji dla konta: 130* względem rachunku bankowego nr: 42845410532001003844450001.

Zbadano: 3.360 szt. operacji w ewidencji o sumie Wn = 8.864.639,70 zł, Ma = 8.864.639,70 zł oraz 3.961 szt. zapisów bankowych o sumie Wn = 4.532.024,84 zł, Ma = 4.532.024,84 zł.

Nie stwierdzono niezgodności.

- Zgodność ewidencji dla konta: 135* względem rachunku bankowego nr: 15845410532001003844450002.

Zbadano: 593 szt. operacji w ewidencji o sumie Wn = 228.117,71 zł, Ma = 231.179,68 zł oraz 256 szt. zapisów bankowych o sumie Wn = 226.393,89 zł, Ma = 229.455,86 zł.

Nie stwierdzono niezgodności.

2017

- Zgodność ewidencji dla konta: 130* względem rachunku bankowego nr: 42845410532001003844450001.

Zbadano: 4.569 szt. operacji w ewidencji o sumie Wn = 11.331.859,68 zł, Ma = 11.331.859,68 zł oraz 4.149 szt. zapisów bankowych o sumie Wn = 5.749.764,66 zł, Ma = 5.749.764,66 zł.

Nie stwierdzono niezgodności.

- Zgodność ewidencji dla konta: 135* względem rachunku bankowego nr: 15845410532001003844450002.

Zbadano: 604 szt. operacji w ewidencji o sumie Wn = 264.571,69 zł, Ma = 264.111,79 zł oraz 340 szt. zapisów bankowych o sumie Wn = 264.221,69 zł, Ma = 263.761,79 zł.

Stwierdzono niezgodności:

Zapisy ewidencji księgowej			Ewidencja bankowa			Rozliczenie		
Data księgi	Obroty Wn	Obroty Ma	Data bank	Obroty Wn bank	Obroty Ma Bank	Saldo WN - MA księgi	Saldo WN- MA bank	Różnica Sald
12.01.2017		800,00	12.01.2017		800,00	-	-	- 0,09
7	112,83		7	112,92		687,17	687,08	
31.01.2017		273,48	31.01.2017		273,48	-	-	0,09
7	168,50		7	168,41		104,98	105,07	

Rozliczenie różnic:

Miesiąc	Różnica sald
01	0,00

2018

- Zgodność ewidencji dla konta: 130* względem rachunku bankowego nr: 42845410532001003844450001.

Zbadano: 5.895 szt. operacji w ewidencji o sumie Wn = 14.853.434,17 zł, Ma = 14.853.434,17 zł oraz 4.813 szt. zapisów bankowych o sumie Wn = 7.542.431,14 zł, Ma = 7.542.431,14 zł.

Stwierdzono niezgodności:

Zapisy ewidencji księgowej			Ewidencja bankowa			Rozliczenie		
Data księgi	Obroty Wn	Obroty Ma	Data bank	Obroty Wn bank	Obroty Ma Bank	Saldo WN - MA księgi	Saldo WN- MA bank	Różnica Sald
10.05.2018	24 037,26	- 90,00	10.05.2018	957,98	0,00	24 127,26	957,98	23 169,28
	0,00	0,00	14.05.2018	23 169,28	0,00	0,00	23 169,28	- 23 169,28

Rozliczenie różnic:

Miesiąc	Różnica sald
05	0,00

- Zgodność ewidencji dla konta: 135* względem rachunku bankowego nr: 15845410532001003844450002.

Zbadano: 494 szt. operacji w ewidencji o sumie Wn = 314.665,27 zł, Ma = 313.773,40 zł oraz 551 szt. zapisów bankowych o sumie Wn = 314.665,27 zł, Ma = 313.773,40 zł.

Stwierdzono niezgodności:

Zapisy ewidencji księgowej			Ewidencja bankowa			Rozliczenie		
Data księgi	Obroty Wn	Obroty Ma	Data bank	Obroty Wn bank	Obroty Ma Bank	Saldo WN - MA księgi	Saldo WN- MA bank	Różnica Sald
26.04.2018	1 515,28	0,00	26.04.2018	1 525,28	0,00	1 515,28	1 525,28	- 10,00
26.06.2018	10,00	0,00		0,00	0,00	10,00	0,00	10,00

Rozliczenie różnic:

Miesiąc	Różnica sald
04	- 10,00
06	10,00

Główna księgową wyjaśniła przyczyny wystąpienia nielicznych rozbieżności:

„Rok 2017 - konto 135 pomyłkowo rozksięgowano wyciąg pomijając kwotę 0,09 o którą to kwotę jest większa ostatnia rata spłacanej pożyczki z FM

Rok 2018 - konto 130 Wyciąg z dnia 10.05 i 14.05 są zaksięgowane jako dwa odrębne dokumenty z tym że w nagłówku z dnia 14.05 pomyłkowo została wpisana data 10.05 co spowodowało w ewidencji zsumowanie obrotów na 10.05 z obydwu dni.

Rok 2018 - konto 135 błąd techniczny – zamiast kwoty raty w wysokości 112,69 została wpisana w ewidencji kwota 102,69 zł.”

Pomimo wystąpienia ww. niezgodności, audytorzy nie obniżają oceny. Przypadki powyższe były jednostkowe i nie wpływały na obraz finansowy jednostki.

Wynik oceny: ☺ pozytywny

17. Relative Size Factor test dla operacji na rachunkach bankowych

Sygnaly:

- **Relative Size Factor (RSF) > 10**

Wszystkie analizy zapisów na rachunkach bankowych dokonano w oparciu o przekazane wydruki operacji bankowych dotyczących następujących rachunków bankowych:

– 42845410532001003844450001   – 15845410532001003844450002

Ogółem za lata 2016-2018 wykonano analiz dla łącznie 17.973 operacji.

W analizie *Relative Size Factor* porównano dla każdego kontrahenta (nr rach. bankowego) wartości maksymalne (powyżej 500,00 zł) do kolejnej pod względem wielkości. Wskaźnik RSF oznacza relację wartości maksymalnej dla danego kontrahenta względem kolejnej biorąc pod uwagę jej wartość.

Statystycznie większość operacji realizowanych z danym kontrahentem opiewa na kwoty tego samego rzędu wielkości. Przypadki, gdy występują operacje mocno „odstające” od średnich (RSF > 10) dla danego kontrahenta, wskazane jest objąć je nadzorem i weryfikacją.

W przypadku ZSP nie wystąpiły takie przypadki. Maksymalny wskaźnik RSF wyniósł 7,70.

Wynik oceny: ☺ pozytywny

18. Dublujące się płatności na rachunkach bankowych

Sygnaly:

- **powtarzające się kwoty wypłacane na ten sam rachunek bankowy**

Do analizy wzięto wszystkie operacje na rachunkach bankowych w okresie 2015-2018 r. Stwierdzono dublujące się takie same kwoty wypłacane na ten sam rachunek bankowy w odstępach 10 dni (kwoty testowane powyżej 500,00 zł).

Do analizy wybrano pozycje:

L P	Nr rach ZSP	Data	Opis	Nr rach. kontrahenta	Kwota
1	15845410532001003844 450002	25.05.20 18	ZFŚS świadczenie urlopowe V/2018	16105013441000002218 774707	972,66
	15845410532001003844 450002	25.05.20 18	ZFŚS świadczenie urlopowe V/2018	16105013441000002218 774707	972,66
2	42845410532001003844 450001	02.03.20 18	Zapłata za F 48/18 z dnia 21.02.2018	66114020040000370237 567255	1 525,20
	42845410532001003844 450001	06.03.20 18	Zapłata za F 48/18 z dnia 21.02.201 8	66114020040000370237 567255	1 525,20
3	15845410532001003844 450002	15.11.20 17	ZFŚS	75845410533001003963 050001	681,00
	15845410532001003844 450002	15.11.20 17	ZFŚS	75845410533001003963 050001	681,00

Ustalono:

- poz. 1 – małżonkowie są nauczycielami i jednakowe kwoty 972,66 zł były świadczeniem urlopowym wypłaconym na ich wspólny rachunek bankowy;
- poz. 2 – kwota 1525 zł została przesłana pomyłkowo podwójnie do firmy EL-TOM, ale została zwrócona w dniu 08.03.2018 r.;
- poz. 3 – małżonkowie są pracownikami obsługi i kwota 681,00 zł jest świadczeniem, które każdy z nich otrzymał z tytułu dopłaty do wypoczynku.

Audytorzy nie stwierdzili zatem nieprawidłowości w przedmiotowym zakresie.

Wynik oceny: ☺ pozytywny

19. Wielokrotne płatności na rachunkach bankowych

Sygnaly:

- **różne kwoty wypłacane na ten sam rachunek bankowy należący do różnych podmiotów**

Na podstawie analiz nazw wszystkich kontrahentów występujących w operacjach bankowych w okresie 2015 – 2018 r. oraz ich rachunków bankowych ustalono, iż nie występują przypadki, gdzie dla jednego rachunku bankowego przypisanych jest kilku różnych kontrahentów. W analizie tej wykluczono przypadki, gdzie różnice w nazwach podmiotów wynikały z odmiennego zapisu.

Wynik oceny: 😊 pozytywny

20. Przelewy na konta pracowników z rachunków bankowych

Sygnaly:

- *występowanie wielokrotnych przelewów na rachunki pracowników*
- *podejrzone tytuły przekazywanych środków*

Analizie poddano przelewy dokonywane na konta pracowników. Stwierdzono, iż występowały w okresie roku 2015 - 2018 r. przelewy na konta pracowników, z tytułu (zachowano oryginalne słownictwo):

- Del ...
- Delegacja ...
- dodatek uzupełniający
- dodatkowe wynagrodzenie roczne
- dofinansowanie kształcenia
- dofinansowanie szkolenia I stopnia
- dofinansowanie wypoczynku
- dopłata do wypoczynku ...
- dopłata wynagrodzenia
- ekwiwalent na odzież bhp
- ekwiwalent za urlop
- Godziny ponadwymiarowe za ...
- nadgodz i ekwiwal. za urlop
- NADGODZ. ZA i
EKWIWALENT ZA URLOP
- nadgodziny
- nadpł wyn ...
- nadpłata wynagrodzenia
- nadpłata wynagrodzenia
chorobowego
- Nagroda
- nagroda jubileuszowa
- Nagrody ...
- odprawa emerytalna
- pomoc zdrowotna
- pożyczka FM
- pożyczka mieszkaniowa
- rata pożyczki FM
- rozł zaliczki
- rozliczenie zaliczki
- SP Nadgodziny za ...
- Średnia z nadgodzin ...
- świadczenia ZFŚS
- świadczenie rehabilitacyjne
- świadczenie urlopowe
- Trzynastka
- Wniosek o zaliczkę - nagrody dla
dzieci
- wynagrodzenie
- Wynagrodzenie ... dopłata
- Wynagrodzenie za ...
- WYPŁATA ZA MC ...
- WYPŁATA ZA MC ... i
NAGRODA JUBILEUSZOWA
- wyrównanie nadgodzin
- wyrównanie płacy
- Wyrównanie zasiłku chorobowego
- zaliczka
- zaliczka - części do napraw
- zaliczka - lektury szkolne
- zaliczka - nożyce
- zaliczka - pomoce naukowe
- zaliczka - pomoce sportowe
- zaliczka na zakup znaczków
pocztowych
- zaliczka ubranie sportowe
- zaliczka worki
- ZALICZKA ZNACZKI
- zaliczka znaczki
- zaliczka-zakup odkurzacza
- zaliczka-zakup soli drogowej

- zaliczka-zakup znaczków pocztowych
- zapomoga zdrowotna
- zasiłek
- zasiłek i ekwiwalent za urlop
- zasiłek macierzyński
- zasiłek na zagospodarowanie
- ZFŚS
- ZFŚS Dopłata do wypoczynku ...
- ZFŚS świadczenie pieniężne ...
- ZFŚS świadczenie urlopowe ...
- zwrot nadpłaty pożyczki mieszk. z ZFŚS
- Zwrot nadpłaty za pobyt córki ... w przedszkolu
- zwrot nadpłaty za przedszkole ...
- zwrot raty pożyczki FM

Z powyższej analizy opisów treści operacji nie wynika, aby pracownicy otrzymywali środki finansowe z innych tytułów niż wynikające ze stosunku pracy.

Zespół audytorski porównał otrzymane dane dotyczące ewidencji płacowej z faktycznie realizowanymi przelewami na rachunki bankowe pracowników w roku w okresie 2015-2018.

Z zestawienia tych danych nie wynikają rozbieżności.

Wynik oceny: ☺ pozytywny

21. Dokonywanie wydatków na rzecz kontrahentów posiadających nr rachunku bankowego zgodny z rachunkiem bankowym pracownika

Sygnaly:

- *konflikt interesów*

Nie stwierdzono w okresie 2015-2018 przypadku podejrzanych zbieżności numerów rachunków bankowych pracowników z innymi kontrahentami.

Wynik oceny: ☺ pozytywny

22. Testy słownikowe operacji na rachunkach bankowych

Sygnaly:

- *występowanie w opisach operacji słów uznanych za „podejrzane”*

Na podstawie przeglądu opisu operacji na rachunkach bankowych oraz analizy odpowiadających im podmiotom nie stwierdzono generalnie pozycji, które budziłyby uzasadnione wątpliwości co do zasadności ich realizacji.

Audytorzy zwrócili jednak uwagę na następujące przypadki:

- 02.11.2017 - przelew na kwotę 220,00 zł do Banku PEKAO SA - rata pożyczki (...)
- 03.10.2016 i 02.11.2017 - przelewy każdorazowo na kwotę po 559,00 zł do PROFICREDIT Polska ul. Borowa 2 Bielsko-Biała - rata pożyczki (...)

Główna księgowa wyjaśniła, iż pracownik wystąpił pisemnie o potrącenie z wynagrodzenia rat pożyczki. Audytorzy zwracają uwagę, iż regulowanie prywatnych zobowiązań pracowników, niezwiązanych z zatrudnieniem, nie jest zadaniem własnym jednostki. Takie operacje winien wykonywać pracownik we własnym zakresie, a jednostka nie powinna być pośrednikiem finansowym, tym bardziej, iż niejednokrotnie z tytułu wykonywania operacji przelewu pobierane są opłaty. W takim wypadku wydatki te nie miałyby uzasadnienia.

Rekomendacja

Zaprzestać pośredniczenia w dokonywaniu spłat zobowiązań prywatnych pracowników, niezwiązanych z zatrudnieniem w jednostce.

Audytorzy również zwrócili się do jednostki audytowanej o wyjaśnienie przyczyn realizacji płatności, które w opisie posiadały wskazanie, iż jest to korekta.

Data_Ks	Opis	KONTRAH	MA
12.10.2017	F 5030575932 - F korekta 5040043250	NOWA ERA Sp z o.o. Aleje Jerozolimskie 146D 02-305 Warszawa	1 773,56
12.10.2017	F 5030578654 - F korekta 5040043249	NOWA ERA Sp z o.o. Aleje Jerozolimskie 146D 02-305 Warszawa	7 242,94
18.09.2018	F 5030783445 z 09.08/F korekta 5040 064684 z dn 13.09.2018	NOWA ERA Sp z o.o. Aleje Jerozolimskie 146D 02-305 Warszawa	2 684,62
18.09.2018	F 5030802856 z dn 16.08/F korekta 5 040063850 z dn 04.09	NOWA ERA Sp z o.o. Aleje Jerozolimskie 146D 02-305 Warszawa	12 606,12

Ustalono, iż ww. pozycje dotyczą zapłaty za podręczniki, ale w kwotach pomniejszych o faktury korygujące.

Wynik oceny: 😊 uchybienia

23. Testy słownikowe operacji ujętych w dzienniku

Sygnaty:

- **występowanie w opisach operacji słów uznanych za „podejrzane”**

Na podstawie przeglądu opisu operacji w ewidencji księgowej stwierdzono generalnie wyniki zbieżne z analizami poczynionymi w punkcie powyżej tj. na rachunkach bankowych.

Wynik oceny: 😊 pozytywny

24. Relacje pomiędzy rachunkami bankowymi a rachunkiem ZFŚS

Sygnaly:

- niedozwolone wspomaganie się środkami ZFŚS

Z analizy wynika, iż w okresie 2015-2018 r. przepływy finansowe z rachunkiem ZFŚS nr 15845410532001003844450002 wykazywał rachunek jednostki nr: 42845410532001003844450001.

Z rachunku ZFŚS zwracano na rachunek podstawowy ZSP kwoty:

Data	Opis	Kwota
22.10.2015	zwrot odpisu na ZFŚS	26 840,00
16.12.2015	zwrot odpisu ZFŚS	836,54
23.12.2015	opłata za duplikat legitymacji	9,00
29.12.2015	podatek - zwrot	33,00
02.02.2016	Pożyczka mieszkaniowa ZFŚS (..)	4 000,00
01.07.2016	Zwrot- mylny przelew	1 652,17
29.12.2016	zwrot odpisu ZFŚS	494,34
31.03.2017	zwrot podatku	115,00
16.10.2017	zwrot odpisu ZFŚS	9 000,00
05.12.2017	zwrot odpisu ZFŚS	750,00
29.12.2017	zwrot odpisu ZFŚS	1 034,62

Jednostka audytowana wyjaśniła, iż „W roku 2015 i 2017 był przeszacowany plan odpisu na ZFŚS w związku z tym, że nie zmieniły się wskaźniki dotyczące wysokości odpisów na pracownika. Przez pomyłkę pożyczka z FM na kwotę 4000,00 zł dla (...) została posłana z konta podstawowego a nie z ZFŚS, ale w tym samym dniu po zauważeniu pomyłki została przesłana kwota z konta ZFŚS na konto podstawowe.”

Zespół audytorski przyjmuje powyższe wyjaśnienie, jednakże zwraca uwagę na konieczność lepszego planowania kwoty odpisu na zakładowy fundusz świadczeń socjalnych. Przekazywanie zawyżonych kwot odpisu niepotrzebnie blokuje środki budżetowe, które mogłyby być wykorzystywane na realizację innych zadań.

Rekomendacja

Dokonywać dokładniejszego planowania wydatków z tytułu odpisu na zakładowy fundusz świadczeń socjalnych tak, aby nie dokonywać niepotrzebnego blokowania środków budżetowych w przypadku przekazywania przeszacowanych kwot.

Wynik oceny: 😊 uchybienia

25. Prawne zaangażowanie wydatków budżetowych

Norma prawna:

- załącznik nr 3 do rozporządzenia Ministra Finansów w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont (...) - w zakresie opisu konta 998
- załącznik nr 3 do rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów w sprawie rachunkowości oraz planów kont (...) - w zakresie opisu konta 998

Zaangażowanie w ewidencji księgowej ujęto:

- w 2015 r. – pod 11 datami.
- w 2016 r. – pod 13 datami.
- w 2017 r. – pod 13 datami.
- W 2018 – pod 170 datami.

Wynika z powyższego, iż faktyczna bieżąca ewidencja zaangażowania została wprowadzona dopiero od 2018 r. Do tego czasu dokonywano zapisów w zakresie zaangażowania na koniec miesiąca.

Główna księgowa wyjaśniła:

„Do roku 2017 zgodnie z przyjętymi w polityce zasadami rachunkowości ewidencja analityczna na koncie 998 była prowadzona na koniec każdego miesiąca. Od 2018 roku ewidencja jest prowadzona na bieżąco. W 2018 roku zmiana planu w danym miesiącu dotyczącego zwłaszcza wynagrodzeń oraz pochodnych była księgowana w zaangażowaniu na koniec miesiąca. W niektórych wypadkach została zaksięgowana do zaangażowania faktura a nie proforma opłacona wcześniej.”

Ponieważ od roku 2018 nastąpiła korekta sposobu ewidencji zaangażowania na właściwy, zespół audytorski nie wydaje rekomendacji w tym zakresie.

Z porównania sald zrealizowanych wydatków na poszczególne dni w poszczególnych podziałkach klasyfikacji budżetowej z odpowiednimi kwotami zaangażowania wynika, iż w 2015 r. w 182, w 2016 – 271, w 2017 r. – 504, a w 2018 r. w 67 przypadkach kwota wydatków była wyższa niż zaewidencjonowane zaangażowanie. Oczywiście wysoka ilość przypadków do 2018 r. wynika ze zbiorczego ujmowania zaangażowania pod koniec miesiąca.

Przykładowe przypadki z 2018 r. (powyżej 3.000,00 zł):

Klasyfikacja	Data	Wydatki narast.	Zaangażowanie narast	Niedobór zaang.
801/80101/3020	03.12.2018	130 184,74	126 190,77	3 993,97
801/80101/3020	27.12.2018	134 217,37	126 190,77	8 026,60
801/80101/4010	03.12.2018	2 209 042,52	2 120 512,92	88 529,60
801/80101/4010	14.12.2018	2 214 598,97	2 120 512,92	94 086,05
801/80101/4010	20.12.2018	2 234 026,79	2 120 512,92	113 513,87
801/80101/4010	21.12.2018	2 255 491,04	2 120 512,92	134 978,12

Klasyfikacja	Data	Wydatki narast.	Zaangażowanie narast.	Niedobór zaang.
801/80101/4010	27.12.2018	2 323 932,09	2 120 512,92	203 419,17
801/80101/4110	20.12.2018	401 080,14	396 069,17	5 010,97
801/80101/4110	27.12.2018	437 758,41	396 069,17	41 689,24
801/80101/4120	27.12.2018	53 234,58	48 381,63	4 852,95
801/80110/4010	03.12.2018	822 400,73	798 804,44	23 596,29
801/80110/4010	14.12.2018	825 137,76	798 804,44	26 333,32
801/80110/4010	20.12.2018	838 508,88	798 804,44	39 704,44
801/80110/4010	21.12.2018	840 306,63	798 804,44	41 502,19
801/80110/4010	27.12.2018	857 499,73	798 804,44	58 695,29
801/80110/4110	31.10.2018	140 680,72	134 614,40	6 066,32
801/80110/4110	02.11.2018	140 730,78	134 614,40	6 116,38
801/80110/4110	28.11.2018	141 241,91	134 614,40	6 627,51
801/80110/4110	27.12.2018	161 047,94	150 525,99	10 521,95
801/80149/4010	02.11.2018	117 033,95	112 278,23	4 755,72
801/80149/4010	28.11.2018	118 170,50	112 278,23	5 892,27
801/80149/4010	03.12.2018	128 093,70	123 056,81	5 036,89
801/80149/4010	20.12.2018	129 233,43	123 056,81	6 176,62
801/80149/4010	21.12.2018	131 359,95	123 056,81	8 303,14
801/80149/4010	27.12.2018	134 706,91	123 056,81	11 650,10
801/80150/4010	28.11.2018	314 965,99	310 276,66	4 689,33
801/80150/4010	20.12.2018	328 570,31	323 824,75	4 745,56
801/80150/4010	21.12.2018	331 418,23	323 824,75	7 593,48
801/80150/4010	27.12.2018	334 561,45	323 824,75	10 736,70
801/80195/3020	13.11.2018	3 813,00	0,00	3 813,00
854/85401/4010	02.11.2018	106 760,80	102 013,09	4 747,71
854/85401/4010	03.12.2018	116 418,56	111 697,06	4 721,50
854/85401/4010	21.12.2018	116 697,32	111 697,06	5 000,26
854/85401/4010	27.12.2018	118 433,00	111 697,06	6 735,94
854/85404/4240	17.08.2018	20 544,26	14 608,26	5 936,00

W związku z faktem, iż w latach 2015 – 2017 prowadzona była uproszczona ewidencja zaangażowania, natomiast od roku 2018 w sposób właściwy, ocenę podnosi się z negatywnej do „zastrzeżeniami”. Negatywna ocena oczywiście dotyczy tego pierwszego okresu.

Wynik oceny: ☹ zastrzeżenia

26. Plan wydatków budżetowych

Norma prawna:

- załącznik nr 3 do rozporządzenia Ministra Finansów w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont (...) - w zakresie opisu konta 980
- załącznik nr 3 do rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów w sprawie rachunkowości oraz planów kont (...) - w zakresie opisu konta 980

Zmiany planu finansowego jednostki w audytowanym okresie ujęto pod datami:

2015 r. - 19 dat

02.01.2015	26.03.2015	27.05.2015	30.09.2015	30.11.2015
27.01.2015	31.03.2015	30.06.2015	08.10.2015	07.12.2015
02.03.2015	15.04.2015	30.07.2015	22.10.2015	18.12.2015
25.03.2015	30.04.2015	17.08.2015	09.11.2015	

2016 r. - 19 dat

31.01.2016	16.05.2016	18.07.2016	28.09.2016	05.12.2016
01.03.2016	25.05.2016	17.08.2016	24.10.2016	14.12.2016
31.03.2016	18.06.2016	06.09.2016	08.11.2016	19.12.2016
28.04.2016	30.06.2016	27.09.2016	22.11.2016	

2017 r. - 23 daty

02.01.2017	31.03.2017	21.06.2017	27.09.2017	29.11.2017
01.02.2017	27.04.2017	26.07.2017	28.09.2017	08.12.2017
10.02.2017	01.05.2017	03.08.2017	16.10.2017	21.12.2017
22.02.2017	24.05.2017	23.08.2017	27.10.2017	
09.03.2017	25.05.2017	30.08.2017	20.11.2017	

2018 r. - 25 dat

02.01.2018	25.04.2018	28.06.2018	18.09.2018	07.11.2018
29.01.2018	17.05.2018	31.07.2018	26.09.2018	08.11.2018
05.03.2018	30.05.2018	13.08.2018	28.09.2018	29.11.2018
27.03.2018	01.06.2018	24.08.2018	10.10.2018	12.12.2018
18.04.2018	27.06.2018	29.08.2018	19.10.2018	14.12.2018

Z powyższego wynika, iż ewidencja planu finansowego prowadzona była bieżąco i terminowo – zgodnie z uchwałami Rady Gminy i zarządzeniami Wójta Gminy Ornontowice.

Wynik oceny: ☺ pozytywny

27. Prawdliwość dokonywania zmian planu finansowego względem zrealizowanych wydatków

Norma prawna:

- art. 44 ust. 3 pkt 3, art. 46, art. 52 ust. 1 pkt 2, art. 254 pkt 3 ustawy o finansach publicznych

Nie wystąpiły nieprawidłowości w okresie 2015-2018, tj. zmniejszenia planu finansowego wydatków poniżej wartości już dotychczas zrealizowanych wydatków.

Wynik oceny: ☺ pozytywny

28. Prawidłowość dokonywania zmian planu finansowego względem zaangażowania

Norma prawna:

- **art. 44 ust. 3 pkt 3, art. 46, art. 52 ust. 1 pkt 2, art. 261 ustawy o finansach publicznych**

Zespół audytorski zidentyfikował nieprawidłowości tj. zmniejszenie planu finansowego wydatków poniżej wartości dotychczas zaangażowanych wydatków. W analizie brano pod uwagę wyłącznie rok 2018, bowiem w latach poprzednich ewidencja zaangażowania była uproszczona, tj. dokonywano zapisów łącznie na koniec miesiąca.

Klasyfikacja	Data	Plan narast. przed zmianą	Zmiana	Plan narast. po zmianie	Zaangażowanie narast. na dzień	Deficyt planu
801/80104/3020	25.04.2018	69 179,28	- 12 500,00	56 679,28	56 884,05	204,77
801/80104/3020	18.09.2018	56 679,28	- 5 000,00	51 679,28	52 979,05	1 299,77
801/80104/3020	14.12.2018	51 679,28	- 500,00	51 179,28	51 679,28	500,00
801/80104/4110	18.09.2018	206 298,51	- 10 000,00	196 298,51	206 298,16	9 999,65
801/80104/4110	29.11.2018	196 298,51	- 1 500,00	194 798,51	196 298,51	1 500,00
801/80104/4110	14.12.2018	194 798,51	- 5 000,00	189 798,51	194 798,51	5 000,00
801/80110/3020	18.09.2018	53 131,72	- 8 000,00	45 131,72	51 979,03	6 847,31
801/80110/4010	18.09.2018	971 499,73	- 92 000,00	879 499,73	937 932,73	58 433,00
801/80110/4110	18.09.2018	179 815,91	- 9 000,00	170 815,91	173 096,65	2 280,74
801/80110/4360	29.11.2018	1 000,00	- 440,00	560,00	652,11	92,11
801/80150/3020	18.09.2018	27 693,06	- 11 360,00	16 333,06	21 168,81	4 835,75
801/80150/4120	18.09.2018	9 456,00	- 1 100,00	8 356,00	8 436,00	80,00
801/80152/3020	18.04.2018	4 471,00	- 2 150,00	2 321,00	4 458,37	2 137,37
801/80152/4010	18.04.2018	64 331,50	- 6 561,75	57 769,75	62 790,28	5 020,53
801/80152/4110	18.04.2018	11 591,50	- 1 100,00	10 491,50	11 533,00	1 041,50
801/80152/4110	24.08.2018	10 491,50	- 275,00	10 216,50	10 491,50	275,00
801/80152/4120	18.04.2018	1 730,00	- 469,00	1 261,00	1 725,86	464,86
801/80152/4120	24.08.2018	1 261,00	- 50,00	1 211,00	1 261,00	50,00
801/80153/4240	24.08.2018	61 068,87	- 604,62	60 464,25	60 508,64	44,39
854/85401/3020	18.09.2018	8 470,56	- 1 250,00	7 220,56	8 470,00	1 249,44

Złożone wyjaśnienia Głównej księgowej wskazują, iż występują jeszcze uchybienia w procesie ewidencji zaangażowania. Potwierdzają to powyższe przypadki z roku 2018, gdzie po zmniejszeniu planu finansowego wydatków w poszczególnych podziałkach klasyfikacji budżetowej nowa wartość planu nie pokrywa już zaangażowanych środków. Oczywiście, przyczyną takiego stanu jest nieterminowe, niezgodne z datą dokonania zmniejszenia kwot planu, przeksięgowanie zaangażowania na inne podziałki klasyfikacji (w przypadku dokonywania przeniesień) oraz inne błędy.

Rekomendacja:

Uszczelnić mechanizm weryfikacji stanu zaangażowanych wydatków przy każdorazowej zmianie (zmniejszeniach i przeniesieniach) kwot planu wydatków.

Wynik oceny: ☹️ zastrzeżenia

29. Analiza sald planu finansowego, wydatków w poszczególnych podziałkach klasyfikacji budżetowej.

Sygnaly:

- saldo ujemne planu, wydatków i zaangażowania w poszczególnych podziałkach klasyfikacji budżetowej wydatków na poszczególne dni roku

Nie stwierdzono w 2015-2018 r. występowania sald ujemnych planu, wydatków i zaangażowania.

Wynik oceny: 😊 pozytywny

30. Zgodność dokonywania wydatków z planem finansowym

Norma prawna:

- art. 44 ust. 1 pkt 3 oraz art. 254 pkt 3 ustawy o finansach publicznych
- art. 11 ustawy o odpowiedzialności za naruszenie dyscypliny finansów publicznych

W wyniku zestawienia kwot wydatków na dany dzień z planem finansowym nie stwierdzono przypadków dni w okresie 2015-2018 r. w którym wg zapisów księgowych przekroczono plan finansowy w poszczególnych podziałkach klasyfikacji budżetowej.

Wynik oceny: 😊 pozytywny

31. Zgodność zaangażowania z planem finansowym

Norma prawna:

- w art. 46 ust. 1 i art. 261 ustawy o finansach publicznych.
- art. 15 ustawy o odpowiedzialności za naruszenie dyscypliny finansów publicznych

W wyniku zestawienia kwot zaangażowania na dany dzień z planem finansowym stwierdzono przypadki dni w okresie 2018 r., w których wg zapisów księgowych przekroczono plan finansowy.

Nie dokonywano analizy za lata poprzednie z uwagi na styl prowadzenia zaangażowania.

Lp	Klasyfikacja	Data	Zaang. w dniu	Zaang. narastająco	Plan narastająco	Przekroczenie dnia
1	801/80101/4010	02.01.2018	2 101 372,70	2 101 372,70	2 098 973,70	2 399,00
2	801/80101/4210	29.10.2018	2 270,27	48 026,91	47 262,85	764,06
3	801/80101/4210	30.10.2018	1 200,00	49 226,91	47 262,85	1 200,00
4	801/80101/4360	02.10.2018	142,50	2 100,50	2 100,00	0,50
5	801/80110/4210	12.12.2018	623,78	26 558,49	26 114,63	443,86
6	801/80110/4210	13.12.2018	39,87	26 598,36	26 114,63	39,87
7	801/80110/4300	06.10.2018	3 000,00	35 130,10	33 465,20	1 664,90
8	801/80149/4430	07.11.2018	43,00	288,40	281,00	7,40

Lp	Klasyfikacja	Data	Zaang. w dniu	Zaang. narastająco	Plan narastająco	Przekroczenie dnia
9	801/80153/4240	08.08.2018	2 125,92	2 125,92	0,00	2 125,92
10	801/80153/4240	09.08.2018	35 554,04	37 679,96	0,00	35 554,04
11	801/80153/4240	27.08.2018	1 726,68	62 235,32	60 464,25	1 726,68

Podstawową zasadą finansów publicznych jest dokonywanie wydatków i zaciąganie zobowiązań w kwotach posiadających zabezpieczenie w planie finansowym jednostki. Dopuszczenie do występowania przypadków, gdzie kwota zaciąganych zobowiązań nie mieści się w aktualnym planie finansowym świadczy o niedziałających w pełni skutecznie mechanizmach kontrolnych w tym zakresie.

Szczególnie istotna jest pozycja w dziale 801 rozdziale 80153 §4240 – gdzie kwota zaciągniętego zobowiązania wyniosła 35 554,04 zł, a łącznie z kwotą z pozycji wcześniejszej ogółem - 37.679,96 zł, pomimo braku zabezpieczenia finansowego w tym zakresie.

Główna księgową wyjaśniła, iż: „W 2018 r. przekroczenie zaangażowania w dniu 8.08.2018 i 9.08.2018 wynika z faktu, że razem z dostawą podręczników przychodzi faktury a środki na plan zostały wprowadzone zarządzeniem WG z dnia 13.08.2018 (...)”.

Wyjaśnienie powyższe potwierdza ustalenie poczynione przez zespół audytorski. Faktury za książki są tak naprawdę jedynie potwierdzeniem wcześniejszego zamówienia, które było dokonane w terminie wcześniejszym.

Audytorzy zdają sobie sprawę z obowiązku realizacji zadań nałożonych na jednostkę w zakresie zapewnienia uczniom podręczników, jednakże musi być to realizowane zgodnie z zasadami przepisów o finansach publicznych.

Rekomendacja:

Wprowadzić skuteczny system monitoringu, aby każdorazowo, zarówno przy dokonywaniu wydatków jak i zaciąganiu zobowiązań, następowała weryfikacja dotychczasowego stanu ich realizacji w poszczególnych podziałkach klasyfikacji budżetowej.

Z uwagi na wartość kwotową oraz na liczbę przypadków przekroczeń, wydaje się ocenę negatywną w tym zakresie.

Wynik oceny ☹️ negatywny

32. Terminowość odprowadzania odpisu na Zakładowy Fundusz Świadczeń Socjalnych

Norma prawna:

- **art. 6 ust. 2 ustawy o zakładowym funduszu świadczeń socjalnych**

Z analizy danych wynika, iż odpis na ZFŚS w 2017 r. był planowany w wyższych kwotach niż wykazywały wyliczenia i stąd w poniższym zestawieniu widnieją różnice.

- Odprowadzenia odpisu w 2015 r.:

ZFŚS W OKRESIE 01.01.-31.05.2015

*****

KLASYFIKACJA	PLAN	75% PLANU	WYDATKI	RÓŻNICA
801/80101/4440	122.000,00	91.500,00	79.366,00	12.134,00
801/80104/4440	47.100,00	35.325,00	27.692,00	7.633,00
801/80149/4440	10.177,00	7.632,75	7.633,00	-0,25
801/80150/4440	16.178,00	12.133,50	12.134,00	-0,50
**OGÓLEM **	195.455,00	146.591,25	126.825,00	19.766,25

ZFŚS W OKRESIE 01.01.-30.09.2015

*****

KLASYFIKACJA	PLAN	WYDATKI	RÓŻNICA
801/80101/4440	122.000,00	122.000,00	0,00
801/80104/4440	43.600,00	43.600,00	0,00
801/80149/4440	10.177,00	10.177,00	0,00
801/80150/4440	16.178,00	16.178,00	0,00
**OGÓLEM **	191.955,00	191.955,00	0,00

ZFŚS W OKRESIE 01.01.-31.12.2015

*****

KLASYFIKACJA	PLAN	WYDATKI	RÓŻNICA
801/80101/4440	105.484,90	105.484,90	0,00
801/80104/4440	32.439,00	32.438,56	0,44
801/80149/4440	10.177,00	10.177,00	0,00
801/80150/4440	16.178,00	16.178,00	0,00
**OGÓLEM **	164.278,90	164.278,46	0,44

- Odprowadzenia odpisu w 2016 r.:

ZFŚS W OKRESIE 01.01.-31.05.2016

*****

KLASYFIKACJA	PLAN	75% PLANU	WYDATKI	RÓŻNICA
801/80101/4440	114.822,00	86.116,50	86.116,50	0,00
801/80104/4440	38.823,00	29.117,25	29.117,25	0,00
801/80149/4440	4.177,00	3.132,75	3.132,75	0,00
801/80150/4440	15.178,00	11.383,50	11.383,50	0,00
**OGÓLEM **	173.000,00	129.750,00	129.750,00	0,00

ZFŚS W OKRESIE 01.01.-30.09.2016

*****

KLASYFIKACJA	PLAN	WYDATKI	RÓŻNICA
801/80101/4440	113.822,00	113.822,00	0,00
801/80104/4440	39.823,00	39.823,00	0,00
801/80149/4440	4.177,00	4.177,00	0,00
801/80150/4440	15.178,00	15.178,00	0,00
**OGÓLEM **	173.000,00	173.000,00	0,00

ZFŚS W OKRESIE 01.01.-31.12.2016

*****

KLASYFIKACJA	PLAN	WYDATKI	RÓŻNICA
801/80101/4440	113.822,00	113.339,18	482,82
801/80104/4440	39.823,00	39.811,48	11,52
801/80149/4440	4.177,00	4.177,00	0,00
801/80150/4440	15.178,00	15.178,00	0,00
**OGÓLEM **	173.000,00	172.505,66	494,34

- Odprowadzenia odpisu w 2017 r.:

ZFŚS W OKRESIE 01.01.-31.05.2017

*****

KLASYFIKACJA	PLAN	75% PLANU	WYDATKI	RÓŻNICA
801/80101/4440	114.822,00	86.116,50	114.822,00	-28.705,50
801/80104/4440	44.555,00	33.416,25	44.555,00	-11.138,75
801/80149/4440	4.177,00	3.132,75	4.177,00	-1.044,25
801/80150/4440	16.178,00	12.133,50	16.178,00	-4.044,50
**OGÓLEM **	179.732,00	134.799,00	179.732,00	-44.933,00

ZFŚS W OKRESIE 01.01.-30.09.2017

*****

KLASYFIKACJA	PLAN	WYDATKI	RÓŻNICA
801/80101/4440	114.822,00	114.822,00	0,00
801/80104/4440	44.555,00	44.555,00	0,00
801/80149/4440	4.177,00	4.177,00	0,00
801/80150/4440	16.178,00	16.178,00	0,00
**OGÓLEM **	179.732,00	179.732,00	0,00

ZFŚS W OKRESIE 01.01.-31.12.2017

*****

KLASYFIKACJA	PLAN	WYDATKI	RÓŻNICA
801/80101/4440	105.072,00	104.037,38	1.034,62
801/80104/4440	44.555,00	44.555,00	0,00
801/80149/4440	4.177,00	4.177,00	0,00
801/80150/4440	16.178,00	16.178,00	0,00
**OGÓLEM **	169.982,00	168.947,38	1.034,62

- Odprowadzenia odpisu w 2018 r.:

ZFŚS W OKRESIE 01.01.-31.05.2018

*****

KLASYFIKACJA	PLAN	75% PLANU	WYDATKI	RÓŻNICA
801/80101/4440	127.000,00	95.250,00	127.000,00	-31.750,00
801/80104/4440	53.612,17	40.209,13	50.000,00	-9.790,87
801/80110/4440	53.000,00	39.750,00	53.000,00	-13.250,00
801/80149/4440	4.177,00	3.132,75	4.177,00	-1.044,25

801/80150/4440	16.200,00	12.150,00	16.200,00	-4.050,00
**OGÓLEM **	253.989,17	190.491,88	250.377,00	-59.885,12

ZFŚS W OKRESIE 01.01.-30.09.2018

*****

KLASYFIKACJA	PLAN	WYDATKI	RÓŻNICA
801/80101/4440	127.000,00	127.000,00	0,00
801/80104/4440	53.612,17	53.612,17	0,00
801/80110/4440	53.000,00	53.000,00	0,00
801/80149/4440	4.177,00	4.177,00	0,00
801/80150/4440	16.200,00	16.200,00	0,00
**OGÓLEM **	253.989,17	253.989,17	0,00

ZFŚS W OKRESIE 01.01.-31.12.2018

*****

KLASYFIKACJA	PLAN	WYDATKI	RÓŻNICA
801/80101/4440	127.331,00	127.330,55	0,45
801/80104/4440	53.612,17	53.612,17	0,00
801/80110/4440	53.000,00	53.000,00	0,00
801/80149/4440	4.177,00	4.177,00	0,00
801/80150/4440	16.200,00	16.200,00	0,00
**OGÓLEM **	254.320,17	254.319,72	0,45

Sprawę przeszacowywania kwot odpisów na ZFŚS audytorzy wskazywali już w powyższym sprawozdaniu.

Z analizy planowanych i odprowadzanych kwot z tytułu odpisu wynika, iż w jednostce występowały sytuacje, gdzie pomimo, iż istnieje obowiązek przekazania do dnia 31.05. danego roku 75% kwoty wyliczonego rocznego odpisu, to w tym terminie przekazywano odpis w całości.

Oczywistym jest, iż działanie takie nie jest naruszeniem przepisów ustawy o zakładowym funduszu świadczeń socjalnych. Jednakże wydaje się, iż może to świadczyć o niewłaściwym gospodarowaniu środkami finansowymi jednostki. Obowiązek przekazania 100% odpisu winien być spełniony dopiero do dnia 30 września danego roku. Zatem w okresie 4 miesięcy nadmiernie przekazany odpis mógłby służyć finansowaniu innych zadań. Co więcej, może zdarzyć się również sytuacja, gdzie w tym samym czasie jednostka samorządu zaciąga kredyt krótkoterminowy na pokrycie bieżącego niedoboru środków obrotowych.

Zatem zdaniem audytorów, nie ma uzasadnienia dla przekazywania z tak dużym wyprzedzeniem kwot odpisu na zakładowy fundusz świadczeń socjalnych.

Rekomendacja:

Wykonywać obowiązki przekazywania odpisu na zakładowy fundusz świadczeń socjalny w wymaganych terminach, jednakże bez nadmiernego ich wyprzedzania.

Wynik oceny: 😊 uchybienia

33. Zgodność ewidencji księgowej ze sprawozdaniami Rb-27S z realizacji planu dochodów budżetowych za okres od początku roku do końca każdego miesiąca roku 2015, 2016, 2017 i 2018 r. w zakresie dochodów wykonanych.

Norma prawna:

- §9 ust. 1 i 2 rozporządzenia Ministra Finansów w sprawie sprawozdawczości budżetowej
- art. 18 pkt 2 ustawy o odpowiedzialności za naruszenie dyscypliny finansów publicznych

Zespół audytorski zidentyfikował niezgodności pomiędzy zapisami ewidencji księgowej a sprawozdaniem za jeden okres sprawozdawczy w audytowanym okresie.

2017 r.

**ANALIZA ZGODNOŚCI KWOT DOCHODÓW WYKONANYCH Z RB-27S ZA OKRES:
2017.01.01 - 2017.06.30**

OGÓLEM:

DOCHODY WYKONANE wg RB_27S: 46 065,02
DOCHODY WYKONANE wg Ewidencji: 46 131,57

>> DANE OGÓLNE NIEZGODNE<< RÓŻNICA: 66,55

SZCZEGÓLY:

DANE EWIDENCYJNE DOCHODÓW WYKONANYCH NIEZGODNE Z RB-27S
NIEZGODNE PRZYPADKI: 1

Klas_Wg_RB27S	Doch_Wg_RB27S	Klas_Wg_Ewid	Doch_Wg_Ewid	Różnica
801/80101/0750	8 247,13	801/80101/0750	8 313,68	-66,55

W pozostałych przypadkach nie stwierdzono niezgodności.

Główna księgowa wyjaśniła, iż: „Kwota różnicy między Rb27S a ewidencją (66,55 zł) to podatek Vat który nie został przekazany na koniec miesiąca do Urzędu Gminy.”

Jednostka stosownie do zapisów rozporządzenia Ministra Finansów w sprawie sprawozdawczości budżetowej, zobowiązana jest wykazywać dane zgodne z ewidencją księgową. Zatem bez względu, czy dane ewidencyjne odpowiadają stanowi faktycznemu czy nie, powinny być one w takich samych kwotach wykazane w sprawozdaniach. Oczywistym jest, iż ustawodawca zakłada poprawność prowadzenia ewidencji księgowej i jej wierne odzwierciedlanie procesów finansowych zachodzących w jednostce.

Rekomendacja:

Dokonywać dokładnej weryfikacji danych wykazywanych w sprawozdawczości jednostki, aby informacje w niej zawarte wiernie odzwierciedlały zapisy ewidencji księgowej.

Wynik oceny: ☺ uchybienia

34. Zgodność ewidencji księgowej ze sprawozdaniami Rb-28S z realizacji planu wydatków za okres od początku roku do końca każdego miesiąca w 2015, 2016, 2017 i 2018 r. w zakresie planu, zaangażowania oraz wydatków wykonanych.

Norma prawna:

- §9 ust. 1 i 2 rozporządzenia Ministra Finansów w sprawie sprawozdawczości budżetowej
- art. 18 pkt 2 ustawy o odpowiedzialności za naruszenie dyscypliny finansów publicznych

Audytorzy stwierdzili występowanie rozbieżności pomiędzy sprawozdaniami Rb-28S a danymi ewidencji księgowej:

2015 r.

ANALIZA ZGODNOŚCI KWOT ZAANGAŻOWANIA Z RB-28S ZA OKRES: 2015.01.01 - 2015.09.30

OGÓLEM:

ZAANGAŻOWANIE wg RB_28S: 4 201 609,57

ZAANGAŻOWANIE wg Ewidencji: 4 201 628,00

>> DANE OGÓLNE NIEZGODNE<< RÓŻNICA: 18,43

SZCZEGÓŁY:

DANE EWIDENCYJNE ZAANGAŻOWANIA NIEZGODNE Z RB-28S

NIEZGODNE PRZYPADKI: 1

Klas_Wg_RB28S	Zaang_Wg_RB28S	Klas_Wg_Ewid	Zaang_Wg_Ewid	Różnica
801/80150/4270	36,86	801/80150/4270	55,29	-18,43

Wyjaśnienie Głównej księgowej:

„W sprawozdaniu na 30.09.2015 nie ujęto kwoty 18,35 która została podwójnie zaksięgowana w ewidencji. Korekta zaangażowania nastąpiła pomyłkowo dopiero 30.10.2018”

ANALIZA ZGODNOŚCI KWOT ZAANGAŻOWANIA Z RB-28S ZA OKRES: 2015.01.01 - 2015.12.31

OGÓLEM:

ZAANGAŻOWANIE wg RB_28S: 4 235 692,41

ZAANGAŻOWANIE wg Ewidencji: 4 235 692,41

>> DANE OGÓLNE ZGODNE<<

SZCZEGÓŁY:

DANE EWIDENCYJNE ZAANGAŻOWANIA NIEZGODNE Z RB-28S

NIEZGODNE PRZYPADKI: 2

Klas_Wg_RB28S	Zaang_Wg_RB28S	Klas_Wg_Ewid	Zaang_Wg_Ewid	Różnica
801/80101/4240	34 415,34	801/80101/4240	34 415,33	0,01
801/80150/4240	1 201,03	801/80150/4240	1 201,04	-0,01

2016 r.

ANALIZA ZGODNOŚCI KWOT ZAANGAŻOWANIA Z RB-28S ZA OKRES: 2016.01.01 - 2016.09.30

OGÓLEM:

ZAANGAŻOWANIE wg RB_28S: 4 260 981,53

ZAANGAŻOWANIE wg Ewidencji: 4 260 981,53

>> DANE OGÓLNE ZGODNE<<

SZCZEGÓŁY:

DANE EWIDENCYJNE ZAANGAŻOWANIA NIEZGODNE Z RB-28S

NIEZGODNE PRZYPADKI: 2

Klas_Wg_RB28S	Zaang_Wg_RB28S	Klas_Wg_Ewid	Zaang_Wg_Ewid	Różnica
801/80149/4010	129 925,00	801/80149/4010	131 997,00	-2 072,00
801/80149/4110	23 511,00	801/80149/4110	21 439,00	2 072,00

Wyjaśnienie Głównej księgowej:

„Różnica w zaangażowaniu w kwocie 2072,00 na dzień 30.09.2019 wynika z odwrotnego zaksięgowania zaangażowania wydatków po zmianie planu na wynagrodzeniach.”

2017 r.

ANALIZA ZGODNOŚCI KWOT ZAANGAŻOWANIA Z RB-28S ZA OKRES: 2017.01.01 - 2017.09.30

OGÓLEM:

ZAANGAŻOWANIE wg RB_28S: 5 275 245,53

ZAANGAŻOWANIE wg Ewidencji: 5 275 477,02

>> DANE OGÓLNE NIEZGODNE<< RÓŻNICA: 231,49

SZCZEGÓŁY:

DANE EWIDENCYJNE ZAANGAŻOWANIA NIEZGODNE Z RB-28S

NIEZGODNE PRZYPADKI: 1

Klas_Wg_RB28S	Zaang_Wg_RB28S	Klas_Wg_Ewid	Zaang_Wg_Ewid	Różnica
801/80150/4300	3 612,53	801/80150/4300	3 844,02	-231,49

Wyjaśnienie Głównej księgowej:

„Różnica 231,49 wynika z błędnego przeniesienia kwoty zaangażowania do sprawozdania.”

Analogicznie jak przy badaniu prawidłowości wykazywania danych w sprawozdaniach Rb-27S, audytorzy wskazują na takie same obowiązki jednostki i na konieczność dołożenia starań przy sporządzeniu sprawozdań Rb-28S z realizacji planu wydatków budżetowych.

Ponieważ ustalenia są tożsame, treść rekomendacji z punktu powyżej wypełnia wnioski audytorów w przedmiotowym zakresie.

Wynik oceny: ☺ uchybienia

B. Ustalenia stanu faktycznego w zakresie gospodarowania środkami Rady

Środki Rady Rodziców zarówno Szkoły Podstawowej im. Karola Miarki w Ornontowicach jak i Przedszkola im. Kubusia Puchatka w Ornontowicach gromadzone są na odrębnych rachunkach bankowych i pochodzą głównie z wpłat rodziców uczniów Zespołu Szkolno - Przedszkolnego.

Przedstawiona do badania dokumentacja prowadzona jest odrębnie dla każdej Rady Rodziców z podziałem na poszczególne lata szkolne. W dokumentacji znajdują się zestawienia przychodów i rozchodów uwzględniające zarówno operacje kasowe jak i na rachunkach bankowych.

Operacje związane z pobieraniem gotówki z rachunku bankowego oraz regulowanie zobowiązań rady wobec kontrahentów było w gestii Dyrektora Zespołu Szkolno – Przedszkolnego w Ornontowicach.

Poniżej przedstawiono wyniki analizy dokumentacji dotyczącej rozliczenia środków Rady Rodziców przedstawionej przez Dyrektora ZSP.

1. Rada Rodziców Szkoły Podstawowej im. Karola Miarki w Ornontowicach

Poniżej przedstawiono zestawienie dokonanych wpłat na Radę Rodziców Szkoły Podstawowej im. Karola Miarki w Ornontowicach oraz zestawienie rozliczonych wydatków Rady.

a) Zestawienie dokonanych wpłat na Radę Rodziców Szkoły Podstawowej im. Karola Miarki w Ornontowicach

Tytuł	2015/2016	2016/2017	2017/2018
Wpłaty składek rodziców uczniów Szkoły	13689,46	11417,00	7920,00
Inne, w tym:			
Kiermasz	4636,35	4113,80	3801,90
Legitymacja	9,00	0,00	0,00
Wycieczki	4000,00	0,00	4950,00
Kapitalizacja odsetek	3,58	0,67	0,00
Wsparcie Rotametr	0,00	1000,00	0,00

Z powyższego zestawienia wynika, iż wpłaty środków na Radę Rodziców pochodziły w głównej mierze z wpłat składek rodziców uczniów Szkoły oraz z innych źródeł, w tym wpłaty z kiermaszu, darowizny oraz wpłaty na wycieczkę.

b) Zestawienie rozliczonych wydatków Rady Rodziców Szkoły Podstawowej im. Karola Miarki w Ornontowicach wg kategorii:

Rodzaje wydatków	2015/2016	2016/2017	2017/2018
Zakup kwiatów	512,00	324,00	0,00
Zakup materiałów/remont (piasek)	457,11	11,40	0,00
Opłata za prowadzenie rachunku	60,00	10,00	2,50
Zabawki	7164,87	0,00	0,00
Zakup art. biurowych /dyplomy / komp.	2084,87	224,20	0,00
Prowizja bankowa	63,80	10,00	10,00
Zakup książek	3920,36	2821,34	2795,50
Konkurs/pokaz/występy/wycieczki	9014,80	4632,98	8505,50
Art. przemysłowo – higieniczne	480,28	0,00	0,00
Transport	2512,00	6560,01	4140,20
Art. spożywcze, w tym pączki	1451,76	1409,44	0,00
Inne, w tym np. czek, sztuce, karmnik, kora, palisada, benzyna)	512,10	30,02	10,00
Darowizny Aiesec	950,00	0,00	0,00

Z powyższego zestawienia wynika, iż wydatki ze środków Rady Rodziców były dokonywane w głównej mierze na zakup książek, zabawek, kwiatów oraz udział uczniów w konkursach, występach, wycieczkach.

Zespół audytorski zwraca uwagę na ponoszenie niektórych wydatków ze środków Rady Rodziców, w tym np. na zakup kwiatów czy darowiznę na rzecz Aiesec Polska. Stwierdzono przypadki przekazania darowizny z konta Rady Rodziców Szkoły na rzecz Aiesec Polska Komitet Lokalny Katowice – umowa darowizny nr 20/12/15/03 (350 zł) oraz 01/03/16/03 (600 zł). Audytorom nie udostępniono powyższych umów. Ponadto stwierdzono przypadki zakupu kwiatów – w przypadku roku szkolnego 2015/2016 – 9 faktur, a w roku 2016/2017 8 faktur (rozliczanych prawie co miesiąc).

Ponadto w wyniku przeprowadzonego audytu gospodarowania środkami Rady Rodziców Szkoły Podstawowej im. Karola Miarki zespół audytorski zwrócił uwagę na stwierdzono poniższe nieprawidłowości:

Gospodarowanie środkami w kasie

Zdaniem zespołu audytorskiego obrót gotówkowy powinien być ograniczony do niezbędnego minimum, a wszystkie operacje kasowe powinny być udokumentowane dowodami kasowymi (KP/KW). Kopie dowodów wpłat (KP) oraz oryginały wypłat (KW) powinny być dołączane do raportu kasowego. Na podstawie udostępnionej do badania dokumentacji zespół audytorski stwierdził, iż gospodarka kasowa w badanym okresie była

w gestii Dyrektor Zespołu, a sposób gospodarowania przez Dyrektor środkami z kasy utrudnia ocenę prawidłowości działań w tym zakresie.

Stwierdzono, że środki pieniężne pobierane są okresowo, bez względu na potrzebę regulowania zobowiązań w formie gotówkowej. Ponadto stwierdzono przypadki rozliczania pobranej gotówki bez udokumentowania tego faktu. Wpływy środków pieniężnych oraz ich wypływy powinny być ewidencjonowane za pomocą dowodów KP i KW, na podstawie których sporządzane są raporty kasowe. W przedstawionej do badania dokumentacji nie stwierdzono prowadzenia raportów kasowych, nie przedstawiono także dowodów KP/KW dokumentujących dokonane operacje. Ponadto w dokumentacji nie stwierdzono potwierdzenia dokonania zapłaty za fakturę w formie gotówkowej, co jest istotne zwłaszcza w przypadku gdy na fakturze wystawca wskazał sposób zapłaty przelewem.

Nieprawidłowe dokumentowanie poniesionych wydatków

Stwierdzono przypadki wykazywania w rozliczeniu miesięcznym wydatków poniesionych w formie gotówkowej, podczas gdy sposób płatności na fakturze został określony jako przelew. Prawidłowość powyższego postępowania zespół audytorski poddaje pod wątpliwość, z uwagi na brak potwierdzenia w dokumentacji zapłaty gotówką za rozliczaną usługę bądź towar.

Zdarza się także, iż sposób zapłaty jest poprawiany długopisem na fakturze z przelewu na gotówkę, jednakże zmiana nie jest zaparafowana, np.:

Nr faktury	Przedmiot zakupu	Uwagi
15024/2015	art. biurowe	-
FS 179/2015	przewóz osób	-
16/08/2016	za zakup materiałów	-
UT/30/01/2018.	usługa transportowa	Sposób płatności określony przelewem, na fakturze długopisem dopisano „wplata gotówką 26.01.2018”
171/2016	przewóz osób	wg fv przelewem do dnia 09.11.2016, dokonano zmiany długopisem bez parafki na gotówkę w dniu 26.10.2016, tj. w dniu wystawienia faktury
FS 169/2016	przewóz osób	sposób płatności gotówką – na fv termin płatności 25.10.2016 – inf. długopisem 03.11.2016
FS 173/2016	przewóz osób	t. płatności 27.10.2016 got, info długopisem że zapłacono 07.11.2017, w zestawieniu 07.11.2016
94/N/2015	zakup książek	wg fv płatność przelewem do 30.06.2016, informacja w zestawieniu i na fv długopisem 09.06.2017 była zapłata gotówką

Zdaniem zespołu audytorskiego dokonywanie przez Radę Rodziców zmiany sposobu płatności zobowiązań jest postępowaniem nieprawidłowym i wysokiego ryzyka, z uwagi na możliwość podwójnego rozliczenia tego samego wydatku, co zresztą miało miejsce w przypadku zakupu piasku (faktura została rozliczona jako wydatek w formie bezgotówkowej ze środków Rady Rodziców Szkoły oraz w formie gotówkowej jako wydatek Rady Rodziców Przedszkola).

Niekompletna dokumentacja

W dokumentacji stwierdzono brak kilku dowodów źródłowych potwierdzających poniesione koszty, które zgodnie z przedstawionym przez Dyrektora ZSP rozliczeniem były finansowane ze środków Rady Rodziców Szkoły, np.:

- 243/N/2016 - rozliczono 499,62 zł
- 1463/mag/2015 – rozliczono 1442,30 zł
- FA/4335/2016 za zakup piasku - faktura została zapłacona przelewem w dniu 09.05.2016 r. w kwocie 110,01 zł. Jednakże zespół audytorski zwrócił uwagę na podwójne rozliczenie wydatku, tzn. ta sama faktura została rozliczona przelewem ze środków Rady Rodziców Szkoły oraz gotówką ze środków Rady Rodziców Przedszkola, z zaznaczeniem, iż w dokumentacji brakuje potwierdzenia zapłaty sprzedawcy za zakup piasku.

Nieterminowe regulowanie zobowiązań

Stwierdzono przypadki dokonywania płatności za zakupiony towar bądź usługę po terminie, np.:

Nr faktury	Termin płatności wynikający z faktury	Faktyczna zapłata
15024/2015	02.10.2015	21.09.2015
N/2661/2015	30.06.2015	09.10.2015
F2015/2142	30.11.2015	02.12.2015 (informacja o terminie zapłaty dopisana na fakturze)
FS 179/2015	18.12.2015 (przelew)	18.12.2015 (długopisem dodano informację o sposobie zapłaty gotówką)
261/2015	30.12.2015	05.02.2016
91/2016	22.04.2016	13.05.2016
193/2017	31.10.2017	09.11.2017
199/2017	03.11.2017	09.11.2017
244/N/2016	01.12.2017 (faktura z 27.09.2016)	21.12.2017
UT/30/01/2018	13.02.2018	26.01.2018

	(data sprzedaży 26.01.2018, wystawienia 30.01.2018)	(dopisano na fakturze długopisem informację „wplata gotówką”)
36/2017	28.04.2017 (gotówka)	08.05.2017 (dopisano na fakturze długopisem informację, że zapłacono)
4531/2017	24.05.2017	13.12.2017
10306/2017	20.06.2017	13.12.2017

Ponadto zespół audytorski zwrócił uwagę na poniższe wątpliwe kwestie, tj.:

- Stwierdzono liczne przypadki dokonywania przez osoby pobierające składki od uczniów wpłat zbiorowych od uczniów (zazwyczaj ze wskazaniem, której klasy dotyczy wpłata), jednakże w dokumentacji w większości przypadków brakuje list uczniów ze wskazaniem wysokości wniesionych składek, co utrudnia weryfikację poprawności wysokości przelanej kwoty.
- Z przedstawionej dokumentacji wynika, iż w listopadzie 2015 r. dokonano w ramach wydatkowania środków Rady Rodziców Szkoły rozliczenia faktur wystawionych na Przedszkole: fv 220/2015 oraz 224/2015 za zakup art. Spożywczych (362,50 zł + 50,06 zł).
- Stwierdzono przypadek dokonania wpłaty na rachunek bankowy składki w wysokości niezgodnej z dołączoną listą - wg załączonej listy zebrano 345 zł, a wpłacono 315 zł – wpłata zbiorowa kl. Vb 02.12.2016 r.
- Stwierdzono w dokumentacji fakturę nr 2015/06/FVS/0027 z 23.06.2015 r. z opisem duplikat – oryginał faktury z 30.07.2015 r., termin płatności fv 07.07.2015 r., przelew 02.10.2015.

2. Rada Rodziców Przedszkola im. Kubusia Puchatka w Ornontowicach

Poniżej przedstawiono zestawienie dokonanych wpłat na Radę Rodziców Przedszkola im. Kubusia Puchatka w Ornontowicach oraz zestawienie rozliczonych wydatków Rady.

a) Zestawienie dokonanych wpłat na Radę Rodziców Przedszkola im. Kubusia Puchatka w Ornontowicach:

Tytuł	2015/2016	2016/2017	2017/2018
Wpłaty składek	5175,00	7599,80	6975,00
Inne, w tym:			
Kiermasz	3023,18	0,00	3461,55
Darowizna na dywany	400,00	0,00	0,00
Zakup materiałów plastycznych	0,00	4600,00	0,00
Wpłata na prezenty	0,00	0,00	5850,00

Z powyższego zestawienia wynika, iż wpłaty środków na Radę Rodziców pochodziły w głównej mierze z wpłat składek rodziców uczniów Przedszkola oraz z innych źródeł, w tym wpłaty z kiermaszu, wpłaty na prezenty oraz zakup materiałów plastycznych.

b) Zestawienie rozliczonych wydatków Rady Rodziców Przedszkola im. Kubusia Puchatka w Ornontowicach wg kategorii:

Rodzaje wydatków	2015/2016	2016/2017	2017/2018
Zakup kwiatów	0,00	25,00	60,00
Zakup materiałów/remont (piasek)	228,09	62,00	0,00
Opłata za prowadzenie rachunku	60,00	60,00,	33,43
Zabawki	0,00	3224,49	9479,96
Zakup art. biurowych / dyplomy / komp.	983,37	5648,22	5444,58
Prowizja bankowa	17,40	20,30	10,27
Zakup książek	390,00	1263,31	0,00
Konkurs/pokaz/występy/wycieczki	0,00	600,00	1024,00
Art. przemysłowo – higieniczne	186,86	0,00	0,00
Transport	1050,00	0,00	1800,00
Art. spożywcze, w tym paczki	625,00	347,71	1764,24
Inne	1105,28	400,07	100,35

Z powyższego zestawienia wynika, iż wydatki ze środków Rady Rodziców były dokonywane w głównej mierze na zakup zabawek oraz artykułów biurowych.

Ponadto w wyniku przeprowadzonego audytu gospodarowania środkami Rady Rodziców Przedszkola im. Kubusia Puchatka w Ornontowicach zespół audytorski zwrócił uwagę na stwierdzono poniższe nieprawidłowości:

Gospodarowanie środkami w kasie

Zdaniem zespołu audytorskiego obrót gotówkowy powinien być ograniczony do niezbędnego minimum, a wszystkie operacje kasowe powinny być udokumentowane dowodami kasowymi (KP/KW). Kopie dowodów wpłat (KP) oraz oryginały wypłat (KW) powinny być dołączane do raportu kasowego. Na podstawie udostępnionej do badania dokumentacji zespół audytorski stwierdził, iż gospodarka kasowa w badanym okresie była w gestii Dyrektora Zespołu, a sposób gospodarowania przez Dyrektora środkami z kasy utrudnia ocenę prawidłowości działań w tym zakresie.

Stwierdzono, że środki pieniężne pobierane są okresowo, bez względu na potrzebę regulowania zobowiązań w formie gotówkowej. Ponadto stwierdzono przypadki rozliczania pobranej gotówki bez udokumentowania tego faktu. Wpływy środków

pieniężnych oraz ich wypływy powinny być ewidencjonowane za pomocą dowodów KP i KW, na podstawie których sporządzane są raporty kasowe. W przedstawionej do badania dokumentacji nie stwierdzono prowadzenia raportów kasowych, nie przedstawiono także dowodów KP/KW dokumentujących dokonane operacje. Ponadto w dokumentacji nie stwierdzono potwierdzenia dokonania zapłaty za fakturę w formie gotówkowej, co jest istotne zwłaszcza w przypadku gdy na fakturze wystawca wskazał sposób zapłaty przelewem.

Nieprawidłowe dokumentowanie poniesionych wydatków

Należy zwrócić uwagę na fakt, iż część z faktur wykazanych w rozliczeniu przedstawionym przez Dyrektora Zespołu jako opłaconych w formie gotówkowej ma wskazany na fakturze sposób płatności przelewem, podczas gdy w dokumentacji nie stwierdzono potwierdzenia przekazania gotówki kontrahentowi.

Prawidłowość powyższego postępowania zespół audytorski poddaje pod wątpliwość, z uwagi na brak potwierdzenia w dokumentacji zapłaty gotówką za rozliczaną usługę bądź towar. Powyższą wątpliwość potwierdza m.in. fakt podwójnego rozliczenia tej samej faktury za zakup piasku z środków Rady Rodziców Szkoły przelewem oraz z środków Rady Rodziców Przedszkola gotówką. Zdarza się także, iż sposób zapłaty jest poprawiany długopisem na fakturze z przelewu na gotówkę, jednakże zmiana nie jest zaparafowana, a ponadto brakuje potwierdzenia zapłaty gotówkowej, np.:

Nr faktury	Przedmiot zakupu	Uwagi
FA/4335/2016	Zakup piasku	Wg przedstawionego rozliczenia faktura zapłacona przelewem w dniu 09.05.2016 r. w kwocie 110,01 zł z środków Rady Rodziców Szkoły oraz gotówką ze środków Rady Rodziców Przedszkola.
144/10/2016	Zakup kroniki	-
3/2017	Zakup kubków	-
41/10213/2017	Zakup napoi i słodczy	-
193/2016	Zakup pączków	-
2536/AJ/2016	Zakup książek	-

Zdaniem zespołu audytorskiego dokonywanie przez Radę Rodziców zmiany sposobu płatności zobowiązań jest postępowaniem nieprawidłowym i wysokiego ryzyka, z uwagi na możliwość podwójnego rozliczenia tego samego wydatku, co zresztą miało miejsce np. w przypadku zakupu piasku (faktura została rozliczona jako wydatek w formie bezgotówkowej ze środków Rady Rodziców Szkoły oraz w formie gotówkowej jako wydatek Rady Rodziców Przedszkola).

Niekompletna dokumentacja

W dokumentacji stwierdzono brak dowodu źródłowego potwierdzającego poniesione koszty, które zgodnie z przedstawionym przez Dyrektora ZSP rozliczeniem były finansowane ze środków Rady Rodziców Przedszkola, np.:

- 150/2015 – wg przedstawionego rozliczenia zobowiązanie zostało uregulowane w formie gotówkowej, do faktury dołączono polecenie przelewu na odbiorcę „BANK” na konto 11 1090 2369 0000 0001 1238 5882.

Nieterminowe regulowanie zobowiązań

Stwierdzono przypadki dokonywania płatności za zakupiony towar bądź usługę po terminie, np.:

Nr faktury	Termin płatności wynikający z faktury	Faktyczna zapłata
14595/2016	29.09.2016	26.10.2016
0108/10/16/FU	21.10.2016	26.10.2016
3942/MAG/2016	13.06.2016	14.12.2016
2742/MAG/2016	31.05.2016	22.12.2016
196/2017	17 dni od 12.10.2017	06.12.2017
15377/2017	30.10.2017	15.12.2017
95/N/2015	30.06.2016	03.10.2016 (brak odbiorcy na fakturze)
k284/2016	14 dni od 07.11.2016	16.03.2017

Ponadto zespół audytorski zwrócił uwagę na poniższe wątpliwe kwestie, tj.:

- Stwierdzono przypadki dokonywania przez osoby pobierające składki od uczniów wpłat zbiorowych od uczniów (zazwyczaj ze wskazaniem, której klasy dotyczy wpłata), jednakże w dokumentacji w większości przypadków brakuje list uczniów ze wskazaniem wysokości wniesionych składek.
- Stwierdzono wpłaty rodzica ucznia Przedszkola na konto Rady Rodziców w kwocie 59,90 zł z opisem, iż dotyczy opłaty za abonament Cyfrowy Polsat.
- W dokumentacji stwierdzono 2 przypadki niepodpisanych dowodów KP.
- Do rozliczenia przedłożono duplikaty faktur:

- k284/2016 zabawki duplikat, data wystawienia 07.11.2017, zapłata 24.10.2017

- 7285/2017 duplikat z 29.09.2017, termin pł. 13.10.2017, przelew 02.11.2017

- 8080/2017 duplikat z 07.10.2017 t.pł. 21.10.2017, przelew 02.11.2017

- 2015/06/FVS/0027 z 23.06.2015 r. z opisem duplikat – oryginał faktury z 30.07.2015 r. , termin płatności fv 07.07.2015 r., przelew 02.10.2015.

V. STANOWISKO AUDYTORA WEWNĘTRZNEGO WOBEC WNIESIONYCH PRZEZ AUDYTOWANEGO ZASTRZEŻEŃ

Audytowany w dniu 5 lipca 2019 r. wniósł wyjaśnienia do wstępnych wyników audytu, stanowiące załącznik nr 2 do niniejszego sprawozdania. Stanowisko zespołu audytorskiego do w/w wyjaśnień stanowi załącznik nr 3 do sprawozdania.

VI. OGÓLNA OCENA KONTROLI ZARZĄDCZEJ

Na podstawie dokonanych ustaleń należy stwierdzić, że w Zespole Szkolno – Przedszkolnym w Ornontowicach dotychczasowy sposób realizacji zadań w audytowanym obszarze oceniono z zastrzeżeniami.

Ogólna ocena badanego obszaru w zakresie gospodarki finansowej Zespołu Szkolno - Przedszkolnego w Ornontowicach jest **pozytywna z zastrzeżeniami**. Na obniżenie oceny miał wpływ głównie przypadek zaciągnięcia zobowiązania powyżej limitu planu finansowego.

Natomiast na podstawie wyników przeprowadzonego audytu w zakresie gospodarowania środkami Rady Rodziców Szkoły Podstawowej im. Karola Miarki oraz Przedszkola im. Kubusia zespół audytorski wydaje opinię **negatywną** w zakresie kontroli zarządczej w obszarze objętym badaniem. Ocena została obniżona głównie z uwagi na braki formalne oraz mało przejrzysty sposób prowadzenia dokumentacji i organizacji sposobu rozliczeń w/w środków. Zawarte w sprawozdaniu rekomendacje mają na celu usprawnienie funkcjonowania jednostki w opisanym zakresie. Adekwatność skuteczność i efektywność mechanizmów kontroli zarządczej w badanym obszarze uznać należy za wymagające poprawy.

Za Audit Consulting Municipal Sp. z o.o.

dr Mariusz Siwoń

Audytuor wewnętrzny CGAP, CFE

Prezes Audit Consulting Municipal Sp. z o.o.